THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 24, 1989 Nr. 101

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Vilnius, 1988 m. liepos 25 d. 23 asmenys, atstovaujantys Vilniaus Pašilaičių, Viršuliškių, Šeškinių bei Justiniškių mikrorajonų gyventojams, nusiuntė prašymą Vilniaus arkivyskupijos Kurijai ir nuorašą vyskupui Julijonui Steponavičiui. Prašymo tekstas:

„Išaugusi mūsų Lietuvos sostinė Vilnius paskutiniais dešimtmečiais ypač išsiplėtė šiaurės vakarų kryptimi. Šiuose rajonuose gyvena nemažai tikinčiųjų, kuriems susidaro didelės kliūtys, norint patekti į artimiausias mieste veikiančias bažnyčias.

Todėl mes, minėtų mikrorajonų tikinčiųjų atstovai, kreipiamės į jus su prašymu įsteigti naują Romos Katalikų apeigų parapiją ir duoti sutikimą statyti Vilniaus arkivyskupo pal. Jurgio Matulaičio titulu parapijinę bažnyčią.

Taip pat maloniai prašome dvasinę vyresnybę paramos ir talkininkavimo, juridiškai įteisinant naujos parapijos įsteigimą ir bažnyčios statybą".

Šiauliai, 1988 m. birželio 15 d. šiauliečiai Vanda Ragauskaitė, Mečislovas Jurevičius, Kęstutis Stulgys, broliai Arūnas ir Gintaras Zembleckiai bei Vincas Danielius nuvyko į rajoninio laikraščio „Raudonoji vėliava" redakciją. Tikintieji pareikalavo propagandos ir agitacijos skyriaus vedėją Bluzgį iš šio skyriaus bendradarbį Sabaliauską nustoti per laikraštį šmeižti Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios vikarą kun. Kazimierą Gražulį. Kiek anksčiau keliuose „Raudonosios vėliavos" laikraščio numeriuose pasirodę melagingi straipsniai minėto kunigo adresu. Agitacijos skyriaus vedėjas Bulzgis prasitarė, kad jie gauna nurodymus iš aukščiau. Mokytoja V. Ragauskaitė padėkojo skyriaus vedėjui už atvirumą. Tikintieji redakcijoje kėlė įvairius klausimus, reiškė nepasitenkinimą laikraštyje į pernelyg dažnai pateikiamą dezinformaciją, teigė, kad rajoninio laikraščio dar nepasiekė persitvarkymas ir iki šiol jame dirba stalinistai.

(Bus daugiau)

Maskvoje minia reikalauja demokratijos

Maskva. — Daugiau kaip 25,000 maskviečių buvo susirinkę į mitingą ir pasisakė už griežtas reformas Sovietų gyvenime, o ypač reikalavo, kad naujasis Deputatų Kongresas įvestų tikrą demokratiją, kai šį ketvirtadienį pirmą kartą susirenka į sesiją naujieji deputatai iš visos Sovietų Sąjungos.

„Kongresas privalo parodyti, kad yra pasiruošęs imtis atsakomybės už tai, dėl ko jis buvo išrinktas", kalbėjo susirinkusiai miniai akademikas A. Sacharovas, kuris pats yra deputatas ir Nobelio premijos laureatas. Įdomus buvo Boriso Jeltsino pasisakymas, kuris kalbėjo, kad sesijos darbų tvarka jau iš anksto esanti nustatyta ir paruošta to aparato, kuris jį išmetė iš Politbiuro ir atleido iš kitų pareigų. Jis didele balsų dauguma yra išrinktas į Deputatų kongresą.

Keli kandidatai prezidento vietai

Mitinge žmonės sveikino du naujus deputatus, kurie reikalauja partijos viršūnėse išaiškinti korupcijos šalininkus. Žurnalistai pastebi, kad čia nėra ryšio su Kinijoje vykstančiomis demonstracijomis, tačiau reikalavimai labai panašūs. Minia ne kartą skandavo „Jeltsin, Jeltsin!" ir kalbėtojai reikalavo, jog jis imtųsi vadovauti opozicijai, kad būtų ne vienas kandidatas Gorbačiovas prezidento vietai, bet keli. Sacharovas pasisakė reikalausiąs, kad naujasis 2,250 asmenų kongresas būtų vienintelis įstatymų leidėjas. Pagal dabartinį planą vyriausią galią turėtų naujasis Aukščiausias Sovietas, kuris būtų valdančiųjų viršūnių įrankis. Numatyta, kad Aukščiausiąjį Sovietą sudarytų 542 nariai, kurie būtų pagrindiniai įstatymų leidėjai.

Beteisis Kongresas?

Kai minia buvo susirinkusi šiam mitingui, tai Kremlius išleido pranešimą, jog plenumas šios savaitės pradžioje renkasi paruošti būsimuosius sesijos darbus. Plenumas arba Centro komitetas aptarsiąs Gorbačiovo pasiūlytus planus kontroliuoti Kongreso nutarimams. Kalbėtojų platforomoje buvo kartu Sacharovas ir Jeltsinas. Daugelis išrinktųjų deputatų kalbėdami pasisakė už demokratines reformas ir prieš senuosius partiečius. Minia garsiai šaukė „Gėda, gėda!", kai kalbėtojai sakė, jog dabartiniai Gorbačiovo planai padaro Kongresą taip pat beteisiu įrankiu, kaip ir anksčiau. Jeltsinas reikalavo didelių pakeitimų Centro komitete ir Politbiure. „Jei mes leisimės diktuojami aparato, tai mes grimsime į liūną toliau, iš kurio tik pradėjome išsikrapštyti", kalbėjo miniai Jeltsinas.

Minia ypač entuziastiškai sutiko Telman Gdlyan ir Nikolai Ivanov, kurie pradėjo iškelti Politbiuro narių korupciją; jie yra deputatai.

Jachtų buriuotojų plakatai Klaipėdoje

JAV prezidentas George Bushas su žmona Barbara, dešinėje, pasitinka pas juos į Kennebunkporto namus atvykusį Prancūzijos prezidentą François Mitterrand ir jo žmoną Danielle, kairėje.

Gorbačiovas giria kinų studentus ir skelbia reformas

Beijingas. — Sovietų vadas Gorbačiovas, stebėdamas milijonines kinų minias demonstuojant už demokratijos įvedimą, pasakė, jog dabar yra dar labiau susirūpinęs, negu bet kada praeityje, kad socializmas reikalingas pagrindinių politinių ir ekonominių reformų.

Demonstracijos rodo, kad kinų politikoje vyksta žymūs pasikeitimai, kalbėjo Gorbačiovas. „Atsinaujinimas yra skausmingas procesas čia ir Sovietų Sąjungoje, bet tai įrodo, kad vyksta gilūs pasikeitimai, bet ne kosmetiniai pagražinimai". Jis sakė, jog kai kas laiko tai socializmo krize, bet jis manąs, kad tai yra rimtas socializmo pasaulyje pažiūrų pasikeitimas. „Šis procesas įvairiais laipsniais vyksta Sovietų Sąjungoje, Kinijoje ir kituose socialistiniuose kraštuose ir pasitikėjimas juo atskleidžia kaip tik socializmo galimybes per demokratizaciją".

Sovietų vadas nesiskundė

Visi komunistų kraštai, sakė jis, eina skirtingu būdu į didesnę žodžio laisvę, demokratiją ir į žmogaus teises. Sovietų vadas buvo labai atsargus atsistoti kokioje nors pusėje, bet iš jo pasisakymų buvo aišku, kad jis Beijinge yra už politines laisves ir netiesioginiai daro tai, kad tai būtų pasiekta.

Kinų demonstracijos tęsiasi dieną ir naktį jau per visas 7 dienas. Dėl jų Gorbačiovas negalėjo lankyti Uždraustąjį miestą ir turėti viešą spaudos konferenciją ar dalyvauti specialiame Beijingo operos spektaklyje. O kai jis važiavo prie Didžiosios sienos, jo mašina buvo kiniečių sustabdoma, kad minia galėtų jį pasveikinti. „Mes matome Kinijos viešojo gyvenimo dinamišką ritmą", pastebėjo Gorbačiovas. Jis nesijaudino, kad jo tvarkaraštis vis keičiamas ir kad jo šeimininkai dėl to gėdijasi, rašo užsienio žurnalistai.

Už perestroiką

Kai vėliau po to Gorbačiovas lankėsi Šanghajuje, kuris yra kinų industrijos centras, ir ten jį sutiko didelės demonstracijos. Iš čia grįžo į Maskvą. Jis palinkėjo kinams surasti būdą išspręsti savo problemoms ir pranešė gavęs 6,000 kinų studentų laišką, kurie pritaria jo perestroikos programai. Jis prisiminė, kad ir Sovietų Sąjungos demonstracijos drebina vyriausybę, ypač tautiniai sąjūdžių protestai, ir todėl glasnost ir perestroika esąs teisingas kelias tų problemų išsprendimui.

Pranešama tačiau, kad Sovietų ir kinų vadai nepriėjo vieningos nuomonės Cambodijos klausimu, nes Kinija ir toliau palaiko partizanus, kurie kovoja prieš Sovietų pastatytą vyriausybę.

Kalbėdamas apie tas milžiniškas kinų demonstracijas, vienas Sovietų aukštas delegacijos narys išsireiškė: „Tai parodo, kas gali atsitikti, kai vyriausybė neina su savo žmonėm . Tas pats gali atsitikti ir Sovietų Sąjungoje, jei to nesupras senieji konservatoriai stalinistai".

Patarimas Izraeliui

Washingtonas. — Valstybės departamento sekr. James Baker III pasakė šį pirmadienį, jog atėjo Izraeliui laikas „padėti į šalį vieną kartą visam laikui nerealią didžiojo Izraelio viziją ir kalbėtis su palestiniečiais kaip su kaimynais, kurie nusipelnė politinių teisių". Sekretorius kalbėjo metiniame amerikiečių už Izraelį lobyistų komitete. Tai buvo pirmas toks Busho vyriausybės pasisakymas Vidurinių Rytų taikos klausimu. Sekretoriaus kalba nebuvo sentimentali, bet šalta ir apgalvota ir nustebinusi Izraelio draugus. Sekretorius ir palestiniečiams pasakė, jog „dabar yra laikas palestiniečiams kalbėti vienu balsu už taiką". Jo klausėsi maždaug 1,200 asmenų, daugiausia žydų.

Paslėlė Gorbačiovą

Maskva. — Sovietų Sąjungos Komunistų partijos vadovybė pasiūlė išrinkti prezidentu Michailą Gorbačiovą, kai pirmą kartą susirinks šį ketvirtadienį naujasis Liaudies Deputatų Kongresas. Įdomu, kad ir akademikas Sacharovas kitame deputatų jau atvykusių į Maskvą pasitarime pasisakė už Gorbačiovą, tačiau su rezervais. Jis nesąs nekaltas daugeliu atvejų. „Tasso" žinių agentūra pranešė, kad ir Centro komitetas susirinko apsvarstyti padėčiai prieš oficialiai pradedant pirmąją sesiją.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Kai Kinijoje** Gorbačiovas negalėjo padėti vainiko dėl vykstančių demonstracijų, tai žurnalistas Bernard Shaw praneša pastebėjęs jo didelį nepasitenkinimą ir, kai jis buvo įvestas pro šalutines duris į didžiąją salę, buvo išgirstas toks pasakymas apie studentų blokadą: „Geriau, kad tai vyksta Tiananmen aikštėje, negu tai vyktų Raudonojoje aikštėje."

— **Peru** žinių agentūra pranešė, kad Andų kalnuose nukrito lėktuvas, kuriuo skrido šeši amerikiečiai, kurie vedė narkotikų pirklių investigaciją, ir trys peruviečiai, kurie visi užsimušė.

— **Prez. G. Bushas,** kalbėdamas apie Kinijoje vykstančias demonstracijas, pareiškė savo susirūpinimą, kad neįvyktų kruvinų susirėmimų tarp kariuomenės ir studentų.

— **Washingtone** amerikiečių ekspertai kinų politikos klausimuose sako, kad Kinijos vyriausias komunistų vadas Deng ir premjeras Peng turės pasitraukti iš savo vietų ir leisti vykti istoriniams pasikeitimams Kinijoje. Daugelis pritaria prez. Busho politikai Kinijos atžvilgiu.

— **Honolulu** ligoninėje buvusio Filipinų prez. Ferdinand Marcos sveikata vis dar kritiška.

— **Izraelio** premjeras Y. Shamiras pagrasino atsistatydinsiąs, jei jo Likud partija nepalaikys jo pasiūlymo, kad įvyktų palestiniečių rinkimai užimtose Izraelio teritorijose.

— **Graikijos** 70 metų ministeris pirmininkas Andreas Papandreou pareiškė norįs likti ir trečią terminą pareigose, nežiūrint jo pačio Socialistų partijos opozicijos dėl ryšių su savo jaunute sekretore.

— **Stockholme,** Švedijos vyriausybės įsakymu, policija suareštavo 5 arabus, kurie įtariami terorizmo veiksmais.

Prancūzijos prezidentas pas prez. Bušą

Ne oficialūs, bet svarbūs pasitarimai

Kennebunkport. — Prancūzijos prezidentas netikėtai atsirado pas prezidentą G. Bušą jo namuose ne formaliems pasitarimams trumpųjų distancijų branduolinių raketų klausimu, kuris suskaldė Vakarų sąjungininkus. Prez. F. Mitterrand ir jo žmona Danielle iš aviacijos bazės netoli Portsmoutho, N.H. atskrido malūnsparniu.

Prieš tai prez. Bushas prancūzų žurnalistui pareiškė, jog jo susitikimas su prancūzų prezidentu yra labai svarbus abipusiam ryšiam, o ypač sąjungininkams. Prezidentas norįs tuos ryšius dar labiau sustiprinti. Prie Atlanto krantų JAV prez. Bushas labai šiltai pasitiko prez. Mitterrand.

Raketos — netikėto vizito tikslas

Amerikiečių ir prancūzų pareigūnai dar prieš šį susitikimą sakė, kad trumpųjų distancijų raketos bus svarbiausia pokalbių tema, ar sutikti su siūlomais pasitarimais su Sovietų Sąjunga. Ginčus sukėlė Vak. Vokietijos praėjusį mėnesį iškeltas siūlymas pradėti minėtus pasitarimus. Pradžioje Amerika griežtai laikėsi prieš tokius pasitarimus, bet ilgainiui vokiečių ir kitų spaudžiama pradėjo abejoti, o gal tam tikromis sąlygomis ir pradėti pokalbius su Sovietais. Į diskusijas tuoj įsijungė Britanija, kuri pasisakė palaikanti Ameriką, kad tokių pasitarimų šiuo metu nereikia, nes Sovietų Sąjunga turi daug didesnes karo pajėgas Rytų Europoje ir sudaro tiesioginę grėsmę Vakarų Europai.

Prancūzai prieš derybas

Šie ginčai gali virsti pavojingu nepasisekimu, kai gegužės 29 ir 30 dienomis susirinks NATO šalys paminėti šios organizacijos 40 metų sėkmingą veiklą. Gali įvykti tų valstybių išsiskyrimas, todėl jau dabar norima surasti kompromisą. Ketvirtadienį Prancūzijos prezidentas, prieš išvykdamas į Kanadą, pareiškė, jog yra priešingas prieš trumpųjų raketų panaikinimą Centro Europoje. To NATO kraštai neturėtų daryti bent iki 1992 metų — pakeisti raketas kitomis.

Susitikio dalyviai

Prancūzijos prezidentą aviacijos bazėje pasitiko Valstybės sekr. James Baker III, kuris kartu atskrido į Busho šeimos namus Kennebunkport, o ten jau buvo daug spaudos žmonių. Daug kur buvo iškeltos prancūzų-amerikiečių vėliavos.

Prez. Mitterrand lydėjo jo Užsienio reikalų ministeris Roland Dumas, Prancūzijos ambasadorius Amerikoje Emmanuel de Margerie ir spaudos direktorius Hubert Vedrine. Pas prez. Bušą jau buvo Baltųjų rūmų štabo viršininkas John Sununu, Saugumo tarybos viršininkas Brent Svowcroft, Spaudos direktorius Marlin Fitzwater ir naujasis Amerikos ambasadorius Prancūzijai Walter Curley.

Abu prezidentai vedė ilgus pasitarimus, dalyvaujant jų vertėjams. Kitą dieną, sekmadienį, abu prezidentai skrido į Bostoną, kur Bostono universitetas suteikė Prancūzijos prezidentui garbės daktaro laipsnį, o prez. Bushas ten pasakė kalbą.

— **Chicagoje** buvo atvykęs buvęs prez. R. Reaganas ir kalbėjo restorano savininkų suvažiavime McCormick salėje. Ten jis pasakė, kad pulkininko Oliver North byloje negali daryti jokių komentarų, kol ta byla yra teismo procese.

— **Britanija** įsakė išvažiuoti vienuolikai Sovietų diplomatų, kurie užsiiminėjo šnipinėjimu, o Sovietų Sąjunga įsakė išvykti aštuoniems britų diplomatams ir trims žurnalistams per 14 dienų.

Lietuvos darbininkai steigia savo sąjungą

Klaipėda. 1989 gegužės 8. (LIC) - Balandžio 29 d. Klaipėdoje įvyko Lietuvos darbininkų atstovų pasitarimas. Jame dalyvavo Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir kitų miestų bei rajonų atstovai.

Pasitarimo dalyviai vienbalsiai priėmė tokį pareiškimą: „Mes, įvairių miestų Darbininkų sąjungos atstovai, 1989 balandžio 29 susirinkę Klaipėdoje, įkūrėme Lietuvos Darbininkų sąjungą. Kviečiame visus Lietuvos darbininkus vienytis, aktyviai įsijungti į darbininkų sąjungos veiklą, steigti sąjungos organizacijas ir grupes. Tepadeda mums tikėjimas ir vienybė!"

Pasitarime kalbėjo Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio Seimo tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, nariai — Kazimieras Uoka, Vitas Tomkus, Virgilijus Čepaitis. Iš viso pasisakė apie 30 žmonių.

Prieš pensiją Gureckui

Viename iš protokolų punktų pažymėtina, kad Lietuvos Darbininkų sąjunga (LDS) remia bendruosius LPS principus ir Vasario 16-tosios deklaraciją. Nutarta LDS suvažiavimą sušaukti šių metų liepos 1-2 d. Vilniuje. Išrinktas organizacinis komitetas; rekomenduojama miestuose ir rajonuose surengti Darbininkų sąjungos konferencijas iki birželio 15.

Pasitarime vienbalsiai priimta ir tokia rezoliucija: „Mes, įvairių miestų Darbininkų sąjungos atstovai, protestuojame prieš personalinės pensijos skyrimą liūdnai pagarsėjusiam politiniam veikėjui Jonui Gureckui. Tokios pensijos skyrimas būtų valstybinių lėšų švaistymas".

KALENDORIUS

Gegužės 24 d.: Vincentas, Joana, Gina, Algirdas, Zuzana, Gerardas, Voverė, Vilimantas.
Gegužės 25 d.: Grigalius VII, Marija Magdalena, Almantas, Jovilė, Urbonas, Alvydas, Žydrė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:11.
Temperatūra dieną 83 l., naktį 63 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ,-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

FIL. LIŪTO GRINIAUS PASKUTINĖ KELIONĖ

Fil. v.s. Liūtas Grinius

Kapų puošimo dienos išvakarėse į Chicagą bus atvežti fil. Liūto Griniaus pelenai. Jie bus padėti poilsiui Lietuvių Tautinėse kapinėse, prie anksčiau čia atkeliavusio tėvo, buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus palaikų. Ar ras jie prieglobstį ir vietą Nepriklausomos Lietuvos žemėje? Tai klausimas į kurį atsakyti sunku, bet paskutinieji įvykiai teikia vilčių. Dabar jų palaikus globos ir pagerbs Lietuvių Tautinės kapinės.

Fil. Liūtas Grinius buvo principinis skautas, pareigos žmogus. Gražiai išaugino šeimą, dvi dukterys ir du sūnūs yra skautai – seka tėvo ir motinos pėdomis. Geras darbelis tėvynei Lietuvai buvo giliai įaugęs į a.a. Liūto širdį ir protą. Dar vokiečių okupacijos metais pradėjo darbus pavergtos tėvynės naudai ir tai tęsė su pasišventimu iki paskutinės gyvenimo dienos. Dirbo jis dienomis ir ilgais vakarais, poilsiui laiko trūko. Reikėjo atlikti atsakingas pareigas JAV tarnyboje, pasirūpint šeimos gerove. Darbas ir dar kartą darbas lydėjo a.a. Liūto neilgą gyvenimą. Jo nuveikti darbai kalba už jį. Kam yra tekus laimė dirbti kartu su a.a. Liūtu, tas patvirtins, kad su juo bendradarbiauti buvo smagu ir naudinga. Kiek sumanymų ir planų jis pateikdavo, dažnai juos ir įgyvendindamas, jie nelikdavo vien popieriaus lapuose ar atmintyje. Nelengva buvo stoti gretoje su a.a. Liūtu. Reikėdavo gerokai pasitempti, kad suspėtum išlaikyti darbo krūvį.

Per anksti iškeliavo Liūtas Grinius. Kai pavasaris eina į gimtąjį kraštą, kai teikia vilčių ir paguodos, kai senesnės kartos nariai vis dažniau palieka darbo gretas ir jaunesniųjų ateina eilė stoti vietoj išvirtusių stulpų, brolis Liūtas buvo labai reikalingas. Deja, jo jau nėra. Apgailime jo perankstų išsiskyrimą iš mūsų tarpo, gėrimės jo nuveiktais darbais ir laikome sau pavyzdžiu ateities darbuose.

Gegužės 27 d. (šeštadienį) įvyks atsisveikinimas 11 val. ryto Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti.

12 val. vidurdienyje palaikai bus išvežti į Lietuvių Tautines kapines ir padėti administracijos pastate, kuris yra prie įvažiavimo vartų.

2 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje įvyks a.a. Liūto Griniaus prisiminimo ir pagerbimo pietūs, kuriuos ruošia v.s. Siliūnienė-Mamunėlė.

Pašvęskite šį šeštadienį mūsų a.a. Liūto Griniaus pagerbimui ir palydėjimui į amžino poilsio vietą. Jis to nusipelnė. Tad atlikime ir mes savo pareigą. Laidotuvių tvarka rūpinasi Akademinio Skautų sąjūdžio Chicagos skyrius ir talkininkai.

Vytautas Mikūnas

Ramiojo Vandenyno rajono skautų ir skaučių Šv. Jurgio dienos iškyloje po skaučių įžodžio Lietuvos trispalvę bučiuoja Adrija Karaliūtė; eilės laukia — Vilija Sekaitė.

SKAUTAI TVARKĖ MEDVĖGALĮ

Atlikti gerą darbą, padėti artimui, bičiuliui, silpnesniajam – tokias gražias tradicijas puoselėja skautų organizacija nuo pat jos įkūrimo pradžios. Pirmą kartą po ilgų dešimtmečių atgimusi Lietuvos skautų sąjunga (LSS) per moksleivių pavasario atostogas subūrė vienminčius. Šiai akcijai vadovavo ir ją organizavo Klaipėdos 7-tosios vid. m-los direktorius, skautų Brolijos vadas Rimantas Ulevičius. Atskiros skautų grupelės iš Klaipėdos, Šiaulių Skaudvilės, Vilniaus, Mažeikių, Liepojos ir Rygos skirtingais maršrutais traukė prie Medvėgalio kalno. Nors ir žygiavo šie jauni žmonės dar vėsokais, įvairiausiais keliais ir vieškeliais, tačiau visi turėjo vieną tikslą – savo rankomis sutvarkyti

Skautininko įžodis Pilies kalne, šį pavasarį vykusioje Medvėgalio tvarkymo iškyloje.

aukščiausią (234 m) Žemaičių aukštumos kalną Medvėgalį.

Kiek anksčiau šio garsaus legendomis apipinto kalno drėgnam papievy išdygo palapinių miestelis. Degė laužai, skambėjo juokas. Kelias dienas apie pusantro šimto skautų – visai dar jaunučių ir žymiai vyresnių – gyveno tarsi viena darni šeima. Šią stovyklą aplankiau jau žygiui artėjant prie pabaigos. Persibrovus per šaltyniuotą karklynų lopą, pasitiko simboliški rankomis surėsti Gedimino stulpai – vartai – virš kurių plevėsavo nedidukė trispalvė. Virš paties palapinių miestelio vilnijo plačios Latvijos, Lietuvos ir skautų vėliavos. Vaikinai ir merginos sėdėjo prie laužų. Pasisveikinom. Draugiškai pakvietė pasistiprinti dūmais prakvipusia arbata, konservais. Teiravausi, kaip patiko žygis;

— Pasaka, o ne žygis, — tarytum susitarę iš karto atsakė keli Klaipėdos 7-sios vid. m-los dvyliktokai. – O vasarą direktorius dar žada mus po kalnus pagainioti....

— Gaila, kad tik dabar atvažiavot, reikėjo vakar!

— Kodėl vakar? – nesupratau.

— Vakar buvo didi diena. Šventė! Priėmėm įžodį, žygiavom su žvakutėmis į Pilies kalną...

Norėdamas bent kiek suvokti skautų nuotaikas, paprašiau jų vadą Rimantą Ulevičių papasakti apie tą šventę.

— Gerai, — sutiko jis, — bet eime, pirmiausia užkopsim ant Medvėgalio, akis paganysi. – Parodysiu, ką konkretaus nuveikėme.

Kilome į legendomis apipintą kalną. Pamažu, lyg saulei patekant, vėrėsi vis tolimesni tolių toliai. Aštriau skruostus žnaibė šiaurys. Rimantas mane nuvedė į nedideles kapinaites, esančias ant Medvėgalio šlaito. Iššluotos, švarios.

— Šias bajorų kapinaites sutvarkė mūsų mergaitės, — pasakojo jis, – atradę du kryžius šabakštynuose, įkasėm juos į vietą, surinkom ir sudėliojom vieną antkapį. Eime, aukštyn, – paragino.

— Štai šiuos šlaitus, kad neužstotų panoramos, genėjo viena berniukų grupė. Kita tuo tarpu – už septynių kilometrų nuo šiukšlių išvalė Skautų beržynėlį. Darbo užteko visiems! Ir dar yra kiek nori, tik tvarkyk. Keista, tik...

Pamažu Rimantas išsipasakojo kokius kryžiaus kelius reikėjo nueiti, kad pagaliau būtų leista tvarkyti Medvėgalį. Priežastys? Nėra kol kas kalno projekto. Kalną prižiūri jo papėdėje įsikūrusios pradinės mokyklos moksleiviai (ten mokosi šiek tiek daugiau negu 20 pradinukų). Tikrai keista, negalėjau nesutikti, kodėl gamtosauginiokai, sėdintys kabinetuose, į savo valdas nenori įsileisti tikrų padėjėjų.

— O tvarkytį Medvėgalį atvyko nemažai žmonių, kurie jau yra tvarkę dešimtis piliakalnių, turiu omeny landšaftininkus, architektus. Na nieko, dabar jau neatimsi, ką padarėm, sutvarkėm. Parodėm, ir kas iš tikrųjų esam.

Šalia Medvėgalio, kaip brolis glaudžiasi Pilies kalnas. Šiemet sukanka 600 metų, kai ant jo įvyko didelis mūšis su kryžiuočiais. Pilį jie paėmė, bet buvo taip išsekinti, kad Lietuvon toliau veržtis jau nebeturėjo jėgų.

— Ant šito kalno, menančio garbingas protėvių kovas, vakar skautai davė įžodį Žemaitijos regiono skautų štabo pirmininkui Pijui Ambrozaičiui. Prisipažinsiu, teko ne kartą mitinguose kalbėti prieš daugiatūkstantines žmonių minias, bet nė karto nepatyriau tokio jaudulio, kaip vakar, kurį pajuto kiekvienas čia ištaręs: „Brangindamas savo garbę, aš pasižadu: stengtis tarnauti Dievui ir Tėvynei, padėti Artimui, vykdyti visus skautų įsakus, būti pavyzdingu skautu" – kalbėjo Rimantas Ulevičius, kuriam teko garbė tapti pirmuoju skautu pokarinės Lietuvos istorijoje.

O vakare visi, apie pusantro šimto skautų, dar sykį užkope į Pilies kalną. Pagerbė didžio mūšio metines.

Grįždamas į Klaipėdą, jau nužingsniavusius kokius aštuonetą kilometrų nuo Medvėgalio, pasivijau latvių skautus. Nešini palapinėm, kuprinėm ir nešuliais, jie ėjo į autobusų stotį. Iki jos – dar geras galiukas kelio. Stabtelėjau kelis kartus ir vis pro automobilio langą teiravausi:

— Gal jau pavargot? Sėskit arba bent nešulius pavešiu!

Latviukai ir latviukės santūriai šypsojosi, purtė galveles. Įsitikinau nė vieno nesuviliosiu, pyptelėjau ir nurūkau...

Vytautas Kudarauskas

* * *

Taip „Tarybinės Klaipėdos" balandžio 12 d. laidoje apie ok. Lietuvoje atsikūrusios skautijos pirmąją iškylą-stovyklą ir pirmąjį įžodį rašo to laikraščio korespondentas

CHICAGOS SKAUTŲ IR SKAUČIŲ STOVYKLA

Chicagos skautiškų vienetų vasaros stovykla šiais metais bus liepos 8-22 dienomis Rako stovyklavietėje Custer, Mich. Registracija ir sveikatos patikrinimas bus pravestas Jaunimo centre birželio 14 d. 7 val. vak. Kilus klausimams, prašom kreiptis į tuntininkus.

Informuotis J. Tamulaitis, tel. 788-8087.

Būrelis Lietuvos skautų ir skaučių šį pavasarį vykusioje darbo iškyloje tvarkiusių Medvėgalio ir Pilies kalnus. Kairėje stovi atsikūrusios skautų Brolijos Lietuvoje Vyriausias skautininkas s. Rimantas Ulevičius.

ŠV. JURGIO IŠKYLA CALIFORNIJOJE

Californijoje, San Gabriel kalnuose, Charlton Flats balandžio 30 d. įvyko Ramiojo Vandenyno rajono skautų ir skaučių metinė Šv. Jurgio šventė. Šiais metais iškyla buvo ypač įspūdinga, nes savo tarpe turėjome mums brangius svečius. Los Angeles tuo metu lankėsi LS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. Gediminas Deveikis ir jo žmona. Taip pat su mumis dalyvavo ir svečias iš Lietuvos – Balys Gajauskas ir jo dukrelė Gražinutė.

Po Sumos Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, skautai, tėvai ir svečiai skubėjome į Charlton Flats, kur, visiems susirinkus, prasidėjo iškilminga Šv. Jurgio iškylos programa. Nuskardėjus komendanto v.s. Vaclovo Svidersko švilpukui, išsirikiavo skautų ir skaučių gretos. Tolimesnei sueigos eigai vadovavo psl. Laima Žemaitaitytė. Trumpą žodį tarė LSS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. G. Deveikis. Svečias iš Lietuvos Balys Gajauskas trumpai papasakojo savo atsiminimus apie skautų veiklą Lietuvoje nepriklausomybės metais bei rusų ir vokiečių okupacijų laikais, taip pat ir apie dabartinį skautijos atsikūrimą Lietuvoje.

„Kalniškių" tunto tuntininkas ps. Albinas Sekas pasveikino Vyriausią skautininką ir Ramiojo Vandenyno rajono skautų vardu įteikė jam knygą. Taip pat priminė, kad šis rajonas apima ne vien Californiją, bet kelias vakarines JAV valstijas.

Džiaugiamės, kad ir šioje šventėje turėjome kelis įžodžius. Skaučių įžodį davė sesės Adrija Karaliūtė ir Vilija Sekaitė. Jūrų skautų įžodį davė broliai Paulius ir Tomas Kašelioniai.

Šioje sueigoje brolis Albinas Sekas baigė tuntininko įsipareigojimą, pasilikdamas rajono vadeivos pareigose. Po atsisveikinimo su eitomis pareigomis, brolis Albinas perdavė tunto vėliavą naujajam tuntininkui ps. Tadui Dabšiui. „Palangos" tunto sesės atsisveikino su broliu Albinu ir pasveikino naująjį tuntininką brolį Tadą sušukdamos skautiškus šūkius ir įteikdamos gėles.

Po iškilmingos sueigos, gražioje gamtoje užkandžiavome ir maloniai bendravome. Pasistiprinę susėdome prie „laužo" linksmai padainavome, prisimindami, kad jau artėja stovyklų laužai. Po tradicinės „Ateina naktis" skirstėmės namo, o daugumas dalyvavusių skautų ir skaučių išskubėjo į tautinių šokių repeticiją. (Pareigingi skautai visur suspėja!).

psl. **Laima Žemaitaitytė**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Nepasitikį komunistais

PROTESTUOJA

Komunistai, raudonieji naciai, tiek savo žvėriškais veiksmais susikompromitavo net pačiuose savo centruose Sovietų Sąjungoje ir Kinijoje. Milijonai prieš juos protestuoja. Komunistai lietuvių tautai padarė tiek daug skriaudų, iššudė tiek žmonių, sunaikino tiek ūkių, kad jokia per dešimtmečius jų varyta propaganda to neišlygino. Komunistais žmonės negali pasitikėti. Nepasitiki nei jų istorija, nei dokumentais, gal tik išskyrus Amerikos OSI, kuri dar vis ieško tiesos melagių įstaigose. Lietuvos žmonės laisvesniame žodyje skelbia kitaip.

Viename iš paskutiniųjų „Literatūros ir meno" numerių (19) J. Mikelinskas savo atvirame laiške Lietuvoje saugumo komiteto pirmininkui Edvardui Eismuntui sako: „Ar daug mūsų dispozicijoje tokių dokumentų ir šaltinių, kurie nebekelia abejonių?... Gerai žinoma, kaip tie dokumentai bei šaltiniai kuriami. Juk pagal dokumentus ir šaltinius buvo parašytas net garsusis VKP(b) istorijos kursas. O kas jis dabar?... Apoteozė, hosana tironui. Dar daugiau — tipiškas istorijos prievartavimas bei autoreklamos pavyzdys. Kad tuos dokumentus ir šaltinius galima kastruoti, farširuoti, interpretuoti bei komentuoti pagal atsakingų ir neatsakingų asmenų norus ir įgeidžius, liudija ir ištrėmimų mūsų žmonių į Sibirą skaičiaus svaiginantis didėjimas (iš pradžių buvo teigiama, kad buvo keliolika tūkstančių, o dabar teigiama, kad jau daugiau kaip 200 tūkstančių arba 8 procentai visų Lietuvos gyventojų). Juk ir anksčiau, ir dabar naudojamasi tais pačiais dokumentais. Be to, reikia turėti galvoje, kad kaltinamoji byla neretai buvo sukuriama ir „liaudies priešą" jau pasiuntus pas Abraomą... Štai dėl ko į visokius dokumentus ir šaltinius taip pat reikia žiūrėti ne tik kritiškai, bet ir skeptiškai..."

Šitą okupuotos Lietuvos spaudoje išspausdintą pareiškimą turėtų gerai įsiskaityti Specialių investigacijų įstaigos (OSI) pareigūnai, kurie gerai apmokami iš visuomenės iždo jau kelinti metai persekioja kaltus ir nekaltus Amerikos piliečius, dažnai remdamiesi sovietinių įstaigų parūpinamais dokumentais ir būdami linkę geriau tuos tariamus karo nusikaltėlius vėl perduoti raudoniesiems naciams į Sovietų Sąjungą, kaip perkelti juos į JAV kriminalinius teismus.

Komunistai garsinosi, kokias geroves atnešė „išlaisvintai" lietuvių tautai, o dabar tame pat atvirame J. Mikelinsko laiške skaitome: „šiandien iškilo mirtinas pavojus tautos egzistencijai dėl asimiliacijos, infiltracijos, kolonizacijos, trumparegiškos industrializacijos ar dėl neišspręstų gamtos apsaugos klausimų". Laisva tauta būtų pasitvarkiusi kitaip, o dabar biurokratai Maskvos statytiniai nuvairavo kraštą katastrofos kryptimi.

Komunistų partija ima suvokti savo sistemos nešamą prapultį. Bandoma kai ką atitaisyti. Keliami privataus ūkio pasiūlymai, net ir ūkininkus viliojama kurti privačius ar laisviau kooperatinius ūkius, bet žmonės komunistų potvarkiais negali pasitikėti. Tame pat „Literatūros ir meno" numeryje primenami tie privataus ūkio pasiūlymai. Marius Matulevičius skelbia: „Lietuvos žemdirbiai nedrįsta imti žemės, bijodami, kad ši vėl bus atimta. Žmonės nuogąstauja, kad nebūtų sunaikinta pozityvioji visuomenės atsinaujinimo jėga — Sąjūdis; biurokratija bijo rimto pertvarkymo".

Pasitikėjimas komunizmu tiek sužlugo, kad net Vilniaus universitete atsisakoma dėstyti kai kuriuos komunizmo sistema persunktus visuomeninius mokslus. Apie tai net Vilniaus „Tiesoje" dar pereitais metais (nr. 258) buvo rašoma: „Šie mokslai, užuot atskleidę ir aiškinę žmogaus padėtį visuomenėje, joje vykstančių procesų priežastis ir raidą, stalinizmo ir stagnacijos laikotarpiu virto partijos, vyriausybės politikos ir praktikos apologija, pilku, neatspindinčiu ir ne aiškinančiu tikrovę, kartais ją tiesiog iškraipančiu ideologiniu komentaru. Tai pirmiausia pasakytina apie tokias disciplinas, kaip TSKP istorija, mokslinis komunizmas, mokslinis ateizmas, socializmo politinė ekonomija. Epitetas „mokslinis" nedaro mokslo iš tų disciplinų, nes jos savo turiniu diskreditavo pačią mokslo idėją".

Dėl to šiais mokslo metais Vilniaus universitete buvo palikta laisvė įsirašyti į komunistų partijos istorijos studijas ar ne, taip pat ir su mokslinio komunizmo ir politinės ekonomijos kursu. Mokslinio ateizmo kursas pakeistas religijos istorijos ar religijotyros laisvai pasirenkamu (fakultatyviu) kursu, net ir marksistinės-leninistinės filosofijos egzaminai jau rudens semestre buvo pakeisti tik paprasta įskaita, kad kursas išklausytas. Gerai, kad universitetas turėjo šiokią tokią laisvę protingiau tvarkytis.

Vienos partijos diktatūra pagaliau pakirto pasitikėjimą ja. Jau Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio steigiamajame suvažiavime, kaip apie tai paskelbė „Atgimimas" nr. 8, buvo pareikšta: „Stebimės, kad mokytos galvos sakosi negalinčios suprasti, kaip galėjo įsigalėti stalinistinė savivalė, kur jos šaltinis. O šaltinis tas pats, kaip ir hitlerinės savivalės — vienintelė partija, net be frakcijų. Tai niekuomet negarantuoja demokratiškumo".

Tame pat Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime viešai buvo pasidžiaugta, kad Katalikų mokslo akademija savo suvažiavime pareiškė norą atnaujinti savo veikimą tėvynėje, ir net viltį, kad kitas suvažiavimas galės būti Lietuvoje.

Pabrėžus nepasitikėjimą vienintele partija, dominuojančia krašte, Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime buvo tvirtai pareikšta: „Valstybinę bei visuomeninę santvarką turi lemti patys respublikos piliečiai per savo tikrai laisvai išrinktus atstovus arba referendume. Atmetame bet kokį kišimąsi iš šalies ir totalitarizmą".

Tai vis svarūs protesto balsai prieš vienos partijos diktatūrą, tai nepasitikėjimas sistema, kuri viską monopolizuoja. Gerai, kad Gorbačiovas, nors ir pasilikdamas komunistu, visa tai įžvelgė ir leido visuomenėje ir spaudoje kritiškiau pasisakyti, o ir į rinkimus bei sąjūdžių pasireiškimus leido įvesti daugiau laisvės. Spaudoje, radijuje, televizijoje net ir pavergtoje Lietuvoje jau galima drąsiau prabilti. Vieton komunistinio totalizmo net ir „Gimtasis kraštas" šių metų kovo 7 d. numeryje galėjo prabilti: „Dvasia be tautinių aspiracijų, be tautinių „šaknų" — tik trumpalaikis dvelktelėjimas", o „Kultūros barai" išspausdino docentės I. Gaidamavičienės straipsnį „Dvasingumo ir tautiškumo vienovė".

Juoz. Pr.

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS POLITINĖS VEIKLOS VEIDRODIS

J. K. Valiūnas — „Tarnyba Lietuvai"

JONAS DAUGĖLA

VLIKo pirmininkas dr. Jonas Bobelis: „Galime drąsiai tvirtinti, kad be mūsų išeivių politinės veiklos, kuri buvo nepertraukiamai vedama per 45 metus ir dažnai net savųjų kritikuojama ir net išjuokiama, tokių įvykių Lietuvoje nebūtume sulaukę (VLIKo seimas Bostone 1988.11.11.).

Kai kuriam seimo atstovui galbūt ir kiek per drąsiai nuskambėjo šis pirmininko tvirtinimas. Tačiau gyvenimo tikrovė rodyte rodo, kad pabaltiečiai pirmieji šokosi savo tautų išlaisvinimui panaudoti naujas „perestroikos" ir „glasnost" nuotaikas bei pasikeitimus bolševikų imperijoje. Ukrainiečiai tik dabar pasekė Lietuvos pavyzdžiu, o Gudijoje dar ir dabar vyrauja tik tyla. Viena šio pasyvumo priežastimi gali būti, kad nei ukrainiečiai, nei gudai neturi politiškai organizuotos ir taip dinamiškos išeivijos laisvajame pasaulyje.

Bolševikų mirtinam pavojui gresiant, bėgome iš gimtosios žemės, bet tvirtai pasižadėjome visi vieningai kovoti už mūsų tautos laisvę. Patys sau ir visam pasauliui skelbėme, kad mes sudarome lietuvių politinę emigraciją. Ir šiandien galime didžiuotis, kad savo pažadus tesėjome. Išsivežėme 1944 m. Lietuvoje sukurtą tautos laisvinimo vadovybę — VLIKą. Drauge su juo į laisvąjį pasaulį prasiveržė mūsų tautos politinės apraiškos — partijos ir prie jų prisijungė rezistencijoje susikūrę kovos sąjūdžiai.

Kai tėvynės miškuose vyko mirtinos laisvės kovotojų kovos su okupanto karinėmis pajėgomis, išeivija laisvajam pasauliui skelbė šių kovų tikrąją prasmę ir tautos valią nusikratyti vergijos pančius.

Galbūt dar neatėjo laikas iš istorinės tolumos tiksliai pasverti tos veiklos pilnutinę prasmę. Tačiau netenka abejoti, kad ateityje kada nors kas nors šio uždavinio imsis.

Tačiau, jeigu ateities istorikai remsis mūsų periodinės spaudos šaltiniais, tai susidarys labai blankų ir neteisingą vaizdą. Pervertę *Draugo, Dirvos, Darbininko* ir kitus komplektus, jie ras tik protokolinius seimų, suvažiavimų ir konferencijų bei simpoziumų aprašymus, iškilmingų vakarienių spalvingas nuotraukas. O dar daugiau medžiagos ras tarp organizacinių ir asmeniškų ginčų bei vieni kitų kritikos ir net pasmerkimo.

Tad tikrai reikia džiaugtis, kad pagaliau dr. J.K. Valiūnas ryžosi parašyti ir savo asmeninėmis pastangomis išleisti naują leidinį (anglų kalba) „Serving Lithuania".

Pats autorius yra išskirtinė lietuvių išeivijos politinio gyvenimo asmenybė. 1966 m. jis buvo išrinktas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo K-to pirmininku. Šias svarbias pareigas jam perdavė senosios lietuvių politikos veikėjų „paskutinysis mohikanas" Vaclovas Sidzikauskas. Tuo pačiu senoji mūsų politikų karta tautos laisvės kovų žibintą toliau nešti perdavė naujai, jau okupacijų metais užaugusiai ir subrendusiai kartai. Tad čia ir išspildė A. Mickevičiaus sukurto Gauro pranašystė:

„Ir laisvės kova
Tegul taip stipri būna,
Kad kraujo keliu
Pereitų iš tėvo į sūnų"...

K. Valiūno knyga vaizdžiai rodo, kad ši naujoji politikų karta bent jo asmenyje nė kiek neapvylė į ją sudėtų vilčių, bet dar net jas pralenkė.

Tame pačiame VLIKo seime pirmininkas dr. K. Bobelis pabrėžė, kad daugiausia mūsų tautos išlaisvinimo pastangas trukdė JAV užsienio politikos nepastovumas ir kasdieninis jos kaitaliojimas ir mėtymasis. Jo įsitikinimu, jeigu JAV būtų metai iš metų vedusi aiškią ir pastovią užsienio politiką, pavergtųjų tautų reikalai tikrai būtų kitaip susiklostę.

Likimas lėmė Valiūnui vadovauti VLIKui ilgiau nei bet kuriam kitam šios politinės vadovybės pirmininkui. Už tai vėliau jis buvo išrinktas VLIKo garbės pirmininku. Būdinga, kad kaip tik jo pirmininkavimo metais ne tik JAV, bet ir viso laisvojo pasaulio didžiųjų demokratijų politika išgyveno ypatingai didelį tos politinės kaitos laikotarpį. Kasmet kaitaliojosi laisvojo pasaulio valstybių santykiai su bolševikų imperija ir jos vadovais. Be abejo ir mūsų tautos vadavimo organizicijos turėjo prisitaikyti prie šios kaitos ir keisti savo veiklos priemones bei būdus. Kaip tik tos išorinės ir vidujinės kaitos aprašymas ir užima didžiausią „Serving Lithuania" knygos turinio dalį.

Visa knyga yra padalinta į 13 skyrių. Pirmasis skyrius yra skirtas Lietuvos valstybinio gyvenimo istorijai nusakyti. Pradedama karaliaus Mindaugo laikais. Peržvelgiama laisvės kovų ir valstybinio gyvenimo atkūrimo metai, nepriklausomo gyvenimo šviesūs prisiminimai ir užbaigiama okupacijų nelaimėmis. Visa ši istorija yra trumpai, bet išsamiai aprašyta. Ji būtų labai naudinga visiems, kurie turėtų noro greitomis susivokti ilgų metų Lietuvos valstybinio gyvenimo sąvartoje.

Šiame skyriuje yra taip pat įterpta ir knygos autoriaus biografinės žinios. Į tautos laisvinimo pastangas K. Valiūnas įsijungė okupacijos metais Lietuvoje, pačioje savo jaunystėje. Būdamas moksleivis Jėzuitų gimnazijoje Kaune, jis suorganizavo moksleivių partizanų būrelį ir jam vadovavo. Vėliau aktyviai dalyvavo pogrindžio judėjime ir pagaliau džiaugsmingai pasitiko Leono Prapuolenio radio pranešimą, kad yra atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Vėliau, tęsdamas studijas Lietuvoje, Čekoslovakijoje ir Austrijoje, neturėjo perdaug laiko ir sąlygų dalyvauti lietuvių visuomeninėje veikloje. Tačiau studijos svečiose šalyse sudarė pavydėtinas sąlygas išmokti keletą svetimų kalbų. Šių kalbų laisvas žinojimas buvo didelis turtas Valiūno ateities politinėje veikloje ypatingai vadovaujant VLIKui.

K. Valiūnas sukūrė šeimą su žinomo krikčionių demokratų veikėjo dr. D. Jasaičio dukra. Tad pasiekęs naujojo žemyno krantus, pirmoje eilėje turėjo rūpintis medžiaginiu įsitvirtinimu. Gerai ekonomiškai susitvarkyti jam labai pagelbėjo jo europietiškas išsimokslinimas ir prigimti komersanto gabumai. Tačiau, tik kiek aptvarkęs kasdieninio gyvenimo rūpesčius, jis vėl sugrįžo į prigimtą visuomenininko pašaukimą ir tuo pačiu pateko į tautos laisvės kovotojų grandinės pirmąsias eiles.

Staiga ir galbūt net netikėtai atsidūręs tautos vadavimo vyriausioje vadovybėje — VLIK-e, jis jau buvo kiek atitrūkęs nuo bendrosios lietuviškos tautinės veiklos. Tad antroje knygos dalyje jis aprašo savo pastangas užmegsti ryšius su viso pasaulio lietuviais ir jų organizacijomis. Tam reikalui jis apkeliavo veik visą žemės rutulį. Pirmoje eilėje jis aplankė Australijos, Naujosios Zelandijos ir Kanados lietuvių telkinius. O vėliau dar lankėsi Korėjoje, Filipinuose, Burmoje ir daugelyje kitų tolimų šalių. Būdinga, kad net ir tose tolimose šalyse jam pavyko surasti vieną kitą mūsų tėvynainį ir įtraukti jį į bendrąją veiklą. Jų pagalba Valiūnui pavyko prieiti prie valdžios atstovų, susipažinti su žymesniaisiais pasaulio politikais ir supažindinti juos su Lietuvos pavergimo byla. „Mano svarbiausias pasisekimas Filipinuose suorganizuoti radio programas lietuvių tremtiniams Sibire... Jie visi buvo visiškai atkirsti nuo vakarų pasaulio ir nuo bet kokios informacijos iš Lietuvos... Filipinų kardinolo pagalba mes gavome leidimą jų radijo stotį panaudoti lietuvių tikslams" (psl. 97).

Serving Lithuania knygoje yra plačiai aprašytos VLIKo pirmininko pastangos įjungti pabaltiečius, o taip pat ir visų kitų pavergtųjų tautų politinę veiklą ir jungtinėmis jėgomis priešintis bolševikų piktoms užmačioms ir terorui. Gyvenamas laikotarpis nebuvo išskirtinai palankus tokioms pastangoms. 1956 m. buvo pralaimėtas vengrų sukilimas, 1968 m. buvo jėga likviduotas Dubčekas Čekoslovakijoje, buvo sutriuškintos ir kitų tautų išsilaisvinimo bet kokios pastangos. Šios pastangos tuo metu nesusilaukė bet kokios vakarų pasaulio paramos. Žinoma, savo laiku tos paramos vakarų demokratijos pagailėję ir mūsų partizanams.

Tuo būdu beliko pasitikėti tik savųjų jėgomis ir pastangomis. Prie šių išvadų priėjo tiek pavergtųjų šalių išeivija, tiek ir pavergtųjų tautų žmonės savuose kraštuose. K. Valiūno iniciatyva ir jo pastangomis buvo sukurta Pasaulinė pabaltiečių santalka. Jam atiteko ir pirmojo šios santalkos pirmininko pareigos. Ši pabaltiečių jungtinė organizacija veikia ir šiandien.

K. Valiūnas kreipė daug dėmesio ir į bendradarbiavimą su ukrainiečiais. Jis tikėjo, kad ukrainiečiai gali suvaidinti lemiamą vaidmenį tautų išlaisvinimo kovoje. Jis užmezgė artimus ryšius su Ukrainos egzilinės vyriausybės prezidentu Mykola Levitzky. 1977 m. Philadelphijoje VLIKo pirmininkas ir Ukrainos prezidentas pasirašė bendrą deklaraciją. Toje deklaracijoje pasižadėjo jungtinėmis jėgomis kovoti už abiejų tautų bendradarbiavimą laisvę atgavus. Šiandien ši deklaracija yra daugiau simbolinio pobūdžio, tačiau ateityje ji gali turėti ir gyvenimišką prasmę.

Knygoje yra smulkiai ir vaizdžiai aprašytas Kalantos susideginimas Kaune ir taip pat Simo Kudirkos šuolis į laisvę. Taip pat yra aprašyta ir Brazinskų pabėgimo byla bei Simokaičių nepavykęs bandymas pasiekti laisvąjį pasaulį. Tenka abejoti, ar šie visi svarbūs įvykiai buvo kur nors taip suglaustai ir išsamiai aprašyti, neskaitant A. Rukšėno „Day of Shame".

Būdinga, kad Simo Kudirkos pabėgimo tragedija ir jo išlaisvinimo iš Sibiro vergijos pastangos patraukė neįtikėtinai didelį mūsų jaunosios kartos dėmesį. Tuo pačiu daugelis naujų pajėgų įsijungė į išeivių politinę veiklą.

Prie JAV užsienio politikos nepastovumo tenka priskaityti ir Helsinkio konferenciją, o ypatingai šios konferencijos susitarimus. Valiūno vadovaujama VLIKo valdyba padarė labai daug pastangų, kad šioje konferencijoje vakarų pasaulis neužmirštų Pabaltijo šalių pavergimo ir nenurašytų juos galutinai vergijai. Tuo metu Valiūnas pirmininkavo Pabaltiečių santalkai. Tad savaime jam ir VLIKo valdybai atiteko didžioji šių pastangų naštos dalis. Knygoje yra labai išsamiai aprašyta visi pasiruošimai šiai konferencijai ir aktyvus pabaltiečių pasireiškimas Helsinkyje konferencijos metu. Tiesa, visos pastangos lauktų vaisių nedavė. JAV ir visos kitos vakarų demokratijų vyriausybės pasirašė Helsinkio aktus, nepadarydamos jokių rezervų Pabaltijo valstybių reikalu. Tačiau vis dėlto buvo įrašytas bendras sutarimas, kad ateityje Europos valstybių sienos galės būti keičiamos. Bet tik taikiu, diplomatinių derybų keliu. Prasidėjus bolševikų imperijoje „perestroikos" politikai, šis susitarimas gali būti panaudotas.

Bet už tai Sov. S-ga Helsinkio aktuose turėjo priimti žmogaus teisių „krepšį". Šis „krepšys" pavergtose tautose buvo gana plačiai naudojamas apsaugoti gyventojams religinę laisvę ir pagelbėti Sibiro kaliniams. Valiūnas išsamiai ir plačiai aprašo Helsinkio grupių veiklą. Pati veikliausia šių grupių buvo lietuvių grupė. Ji visoms vėlesnėms patikrinimo konferencijoms pateikė ypatingai daug ir įtikinamos dokumentuotos medžiagos bolševikų apgaulei įrodyti. VLIKo atstovai aktyviai sekė šias visas konferencijas ir kiek įmanoma jose dalyvavo. Bet tuo metu jau dr. K. Valiūnas perdavė VLIKo pirmininko pareigas dr. K. Bobeliui ir pasitraukė iš aktyvios politinės veiklos.

Užvertus paskutinįjį (288) šios knygos puslapį, savaime kyla

(Nukelta į 5 psl.)

SVETIMŠALIŲ LEGIONE

VALIUS KUTKEVIČIUS

10

Davėme valgyti ir jam. Matyti, buvo išbadėjęs, kad ne valgė, bet ryte rijo. Po kiek laiko laužyta prancūzų kalba manęs paklausė: „Tu balta kepure, ką tu čia veiki?" Aš tik pečiais patraukiau. Kai atvažiavome į plantaciją, jis iššoko iš sunkvežimio ant žemės ir atsiklaupė. Atėjo ūkvedys, uždrožė jam kelis antausius, dar įspyrė ir liepė eiti prie kitų dirbti.

Mes gavome tris laisvas dienas. Man vienas davė iš bambukų pastatytą namelį, kuris buvo pakeltas apie pusantro metro nuo žemės. Nedaug buvo ir uodų, nes čia labiau kalnuota, o klimatas beveik nesikeičia per visus metus. Vakare visi buvome pavaišinti stirniena ir net šampanu.

Vietnamietis, baltai apsirengęs, su rankšluosčiu ant rankos patarnavo ir mus vadino ponais. Kitą rytą su vienu italu nutarėme eiti į džiungles medžioti. Visur kalnai, pakalnės, o per tuos kalnus rūko debesėliai eina. Viskas gražu, tūkstančiai papūgų triukšmą kelia. O naktį žvėrys triukšmauja, nes čia yra dramblių, tigrų, ir juodųjų panterų.

Pasukom iš kelio; gerą galą paėjęs radome tik ką įmintą stirnos pėdą. Įėjome žemyn ir radome tą stirną tankumyne prie vandens. Kol pakėliau šautuvą, ji nubėgo.

Staiga mums abiem susisuko galvos. Einame ir nebežinom, į kurią pusę reikia eiti. Nebežinome nė kur esame, nes čia arti nieko nėra. Labai susirūpinom, net ir medžioklė iš galvos iškrito. Paklajojęs išgirdome lojant šunį. Sakau, ten ir eisime. Išėjome į aikštę. Pamatėm čiabuvio lūšną.

Žinojau, kad tuos žmones čia vadina meo. Tai labai geri ir tvarkingi žmonės. Visi gerai nuaugę ir nesiaurų akių. Jie vaikšto beveik visai pliki ir nenori jokios modernizacijos ar kokios kultūros. Medžioti eina visa šeima arba net visas kaimas. Medžioja su lankais ar net nuodingom strėlėm. Iš vaisių daro stiprų gėrimą, bet svarbiausia jie nenori komunistų. Užtat prancūzai juos mėgsta, kartais jų vadams dovanoja net kokį šautuvą, o jie iššovę juokiasi net pilvus susiėmę.

Įėjome į to meo trobelę. Viduje buvo visokių paukščių, sėdėjo vyras, rūkė pypkę ir į mus net nepažiūrėjo. Dar buvo viena moteris ir jauna mergina, turbūt duktė. Pradėjau aiškinti, kad mes paklydome ir norime išeiti į pagrindinį kelią. Duktė matyti mus suprato ir nesuprantama kalba su motina kiek ginčijosi. Maniau, kad ji nori mus palydėti, o motina, kaip ir visos motinos, sako, kad neitų su kareiviu. Pagaliau mergina užsidėjo tokį Adomo lapą lyg ir sijonėlį, už ausies dar užsikišo garlando žiedą ir išėjo su mumis. Ji buvo tikrai nuostabi miškų gėlė, kuriai visos Holywoodo žvaigždės turėtų nusilenkti.

Eidama kiek prisiglaudė. Mano širdis šuoliu pašoko. Sako, paimk, prispausk, pabučiuok, bet protas įspėjo, nedaryk nieko. Atsimink tą vyrą, kur nieko nekalbėjo. Gal jis tave seka per krūmus, ir gali papūsti nuodingą strėlę, kad atsiminsi amžinai. O gal ir atsiminti nebereikės. Kiek paėjome. Priėjom du takus. Ji nusilaužė šaką ir braižė ant žemės. Supratome, kad vienu taku negalima eiti, nes jis veda į Kiniją, o kitas išeina į mūsų kelią. Daviau cigarečių ir ji nustriksėjo namo, o mes jau smagūs traukėm savo keliu.

Vienu kartu pajutome, kad mums visas kūnas peršti. Pasirodo, kai landžiojom po šlapius krūmus, tai nuo lapų mus apkrito siurbėlės. Ėmė laiko, kol per drabužius perlindo ir dabar pradėjo į kūną siurbtis. Buvo net į batus prilindusių. Išsirengėme, apsivalėm ir sugrįžome į plantaciją. Vakare kažkas pasibeldė į mano namuko duris. Atidarau. Žiūriu vietnamietis, mūsų kelneris. Jis ir sako: „Gal ponas turite ką skalbti, drabužius palyginti ar nuvalyti batus. Mes viską jums padarysime greit, gerai ir nereikės mokėti, nes jūs esate geras žmogus". Sakau: „Ačiū, mano visas turtas ant nugaros". Pasirodo, kad tas vietnamietis, kuriam davėme valgyti, savo istoriją pasakė kitiems, o jie nori tokiu būdu man atsilyginti. Nustebau, kad taip lengvai tiek daug draugų įsigijau.

Prabėgo trys dienos, turėjom palikti tą rojaus kampelį ir vėl grįžti į pragarą. Vėliau sužinojau, kad visą Meo tautelę, kuri turėjo apie pusę milijono gyventojų, komunistai išnaikino.

Grįždami vėl privažiavome tą pavojingą zoną. Buvom be palydovų, tai labai greit važiavome. Jau saulei leidžiantis, girdžiu, kaip nuo aukštumos kalena kulkosvaidis. Aišku, partizanai taiko į mus. Kiek pavažiavę, sustojome paskutiniame poste. Nors ligi namų tebuvo apie trisdešimt kilometrų, bet nutarėm dar čia pernakvoti, nes naktį pavojinga buvo keliauti. Grįžę į kuopą sužinojome, kad Tonkine eina blogai. Visus pykdė dar ir tai, kad kai vienoje vietoje reikėjo pagalbos, nusiuntė prancūzus parašiutininkus, o tie visi atsisakė šokti iš lėktuvų.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

SĖKMINGAS MINĖJIMAS

„Laisvės Varpo" šakotos ir brandžios veiklos 35-rių metų sukakties minėjimas gegužės 7 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje praėjo dideliu pasisekimu visais atžvilgiais. Jis padvelkė originalumu (jame nebuvo tokiais atvejais įprastų kalbų ir sveikinimų), visą minėjimą atremiant į „Antro kaimo" satyros ir humoro spektaklį. Minėjimo programos knygutėje suglaustai iškelti „Laisvės Varpo" ateities rūpesčiai, o kas norėjo ta proga jį pasveikinti ar paremti, galėjo tai padaryti, įsijungdamas į tą knygutę, ką ir atliko visos mūsų pagrindinės organizacijos: LB-nės Krašto valdyba, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių fondas, Tautos fondas, o taip pat ir vietos organizacijos, verslo įmonės ir atskiri asmenys. Visi labai aukštai įvertino „Laisvės Varpo" ir jo vedėjo Petro Viščinio atliekamą reikšmingą darbą. Programos knygutės viršelį puošniai apipavidalina Vytautas Dilba.

Publikos į minėjimą prisirinko pilnutėlė erdvi salė. Svečių tarpe buvo atvykusių net iš tolimesnių vietovių — Springfieldo, Worcester, Providence, R.I., ir iš kitur. Visi buvo patenkinti punktualumu, „Antro kaimo" atlikta įdomia, įvairia ir aktualia programa, o ypač jaunų aktorių gryna, tasyklinga lietuvių kalba. Po pirmosios programos dalies Jonui Gedraičiui, „Laisvės Varpo" angliškosios dalies talkininkui, viešai įteikta LB-nės Kultūros Tarybos premija, kurios mecenatas — Lietuvių fondas. Tai padaryta „Laisvės Varpo" vedėjo Petro Viščinio siūlymu ir pastangomis. Premiją įteikė Kultūros tarybos reikalų vedėjas, „Antro kaimo" aktorius Edvardas Tuskenis, pabrėždamas, kad tai jauno „Laisvės Varpo" bendradarbio įvertinimas, kuris turėtų būti paskatinimu kitiems jungtis į radijo tarnybą. Priimdamas premiją, Jonas Gedraitis lietuviškai pareiškė, kad toks jo darbo įvertinimas bus akstinu ir toliau reikštis lietuviškoje veikloje. Taip minėjime išryškintas „Laisvės Varpo" rūpestis įtraukti į darbą daugiau jaunų jėgų.

Po programos visi „Antro kaimo" aktoriai ir jo vadovas Algirdas Titus Antanaitis buvo papuošti gražiais gėlių žiedais, o „Laisvės Varpo" vedėjas Petras Viščinis įteikė kiekvienam jų naujai išleistą akt. Henriko Kačinsko įkalbėjimų plokštelę. Po to minėjimo dalyviai vaišinosi ir dar ilgai dalinosi minėjimo įspūdžiais, bendravo su svečiais aktoriais.

Minėjimo ruošimas nebuvo lengvas, net tris kartus teko keisti jo datą, o taip pat sunku buvo suderinti jo datą su programos atlikėjų galimybe atvykti. Kad minėjimas neišsiskirtų, sutikta, kad kai kurie jo programos atlikėjai atvyktų tiesiog į minėjimą tik keliomis minutėmis prieš jo pradžią. Tai gerokai pakėlė minėjimo išlaidas, bet to negalima buvo išvengti. Visame ruošos darbe daug padėjo uolieji „Laisvės Varpo" rėmėjai. Platūs ir nuoširdūs jų talka padėjo įveikti visus iškilusius sunkumus.

GABI LIETUVĖ

Televizijos 7-tojo kanalo kasdien perduodamoje programoje „Jeopardy" dalyvavo kolegijų ir universitetų jauni studentai. Jų tarpe buvo lietuvė Kristina Zaleskaitė (Zaleskas), mirusio Felikso Zalesko sūnaus Edvardo duktė. Toje grupėje ji išėjo laimėtoja didelės pinigų sumos. Kristina Zaleskaitė yra Harvardo universiteto antro kurso studentė. Ji pasižymi dideliais gabumais, ypač matematikoje. Kaip klarnetistė, dalyvauja universiteto orkestre.

PADIDINTAS ĮNAŠAS LIETUVOS REIKALAMS

Aldona Andriušienė iš Dorchesterio papildė savo ankstyvesnius įnašus LB-nės vykdomam reikšmingiems Lietuvos reikalams vajui, įnešdama per „Laisvės Varpą" 300 dolerių. Tuo būdu dabar ji yra tą vajų parėmusi jau 500 dolerių. Įskaitant paskutinę Aldonos Andriušienės įneštą sumą, „Laisvės Varpas" yra gavęs ir pasiuntęs tam vajui 2,895 dolerius. Vajus tebevykdomas. „Laisvės Varpo" laidose ir lietuvių spaudoje skelbiami visi, kurie tą vajų savo įnašais paremia per „Laisvės Varpą".

AUKŠTAI ĮVERTINO MINĖJIMĄ IR JO PROGRAMĄ

Gegužės 14 d. laidoje „Laisvės Varpas" perdavė LB-nės Bostono apygardos pirmininko Česlovo Mickūno, Reginos Petrutytės ir buv. Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjo Alfonso Petručio pasikalbėjimą apie „Laisvės Varpo" veiklos sukakties minėjimą „Antro kaimo" spektakliu. Visi pasikalbėjimo dalyviai labai aukštai įvertino „Laisvės Varpo" atliekamą darbą ir „Antro kaimo" paruoštą programą, ypač pabrėždami jaunų aktorių taisyklingą lietuvių kalbą.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubas Motinos dienos minėjimą surengė pirmąjį gegužės sekmadienį, kaip tai buvo daroma nepriklausomybės laikais Lietuvoje. Tą minėjimą sudarė šv. Mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje ir iškilmingas susirinkimas salėje po bažnyčia. Susirinkime apie motiną kalbėjo klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė, o meninę programą atliko sol. Benediktas Povilavičius ir akt. Aleksandra Gustaitienė.

Gegužės 14 d. laidoje Motinos dienai lietuvių ir anglų kalba daug laiko skyrė „Laisvės Varpas". Lietuviškai apie lietuvę motiną kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, iškeldamas motinos rūpesčius ir vargus tėvynėje bei išeivijoje, o angliškai lietuvės motinos vaidmenį apibūdino Jonas Gedraitis, nuolatinis „Laisvės Varpo" talkininkas anglų kalba, trečiosios kartos šio krašto lietuvis. Visa muzika laidoje buvo motinos tema, tai mūsų liaudies dainos ir originali lietuvių kompozitorių kūryba.

„LAISVĖS VARPAS"

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra „Laisvės Varpo" lietuvių radijo programa, perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9:00-10:00 val. ryto iš radijo stoties WCAV -FM 98. Jos vedėju yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 587-9898.

„LAISVĖS VARPO" VEIKLA

Kai 1954 m. kovo 7 d. „Laisvės Varpas" pradėjo darbą, pagrindinis jo uždavinys buvo visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio radijo programomis gaivinti ir stiprinti lietuvio dvasią už tėvynės ribų. Laikui bėgant, iškilo nauji uždaviniai: kultūrinių renginių organizavimas ir specialios radijo programos anglų kalba amerikiečių visuomenei Vasario 16-sios ir Tragiškųjų birželio įvykių sukakties progomis per įvairias radijo stotis. Paskutiniu metu tatai dar papildyta lietuvių spaudos informavimu apie Bostono ir apylinkės lietuvių veiklą, o taip pat įsijungimu į JAV LB-nės paskelbtą vajų padėti tautos kamienui tėvynėje jo pastangose atgauti laisvę.

Visose šiose srityse pasiekta pasigėrėtinų rezultatų. Tatai rodo skaičiai: 1. Sekmadieninių radijo programų lietuvių ir anglų kalba perduota daugiau negu 2,000, nes laikotarpyje 1957.IX.22 d. — 1958.VI.8 d. „Laisvės Varpas" veikė iš dviejų radijo stočių (WMIL-AM 1430 iš Medford ir WORC-AM 1310 iš Worcesterio), o laikotarpyje 1978.V.1 d. — 1980.-VIII.17 d. iš WMIL-AM 1430 Medford ir WBET-AM 1460 Brockton.

2. Specialių radijo programų anglų kalba amerikiečių visuomenei Vasario 16-sios ir Tragiškųjų birželio įvykių sukakties progomis paruošta ir įsiūlyta įvairioms radijo stotims 70 (po dvi kasmet).

3. Kultūrinių renginių suorganizuota 60: 51 koncertas, keturių teatrų iškvietimas, trys literatūros vakarai ir du minėjimai.

4. Kas savaitę aprūpinimas lietuvių spaudos (*Draugas, Darbininkas, Dirva ir Sandara*) informacija apie Bostono ir apylinkės lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą.

5. Įsijungimas į JAV LB-nės paskelbtą piniginį vajų reikšmingiems Lietuvos reikalams, ligi šiol sudarant to vajaus pagrindu 2895 dolerius.

Tai balansas, kokiu vargiai kas gali pasigirti Bostono ir apylinkės lietuvių veikloje.

„Laisvės Varpo" ligšiolinis vedėjas yra jo organizatorius Petras Viščinis. Talkininkas anglų kalba yra buvę kun. Antanas Jurgelaitis ir Birutė Duobaitė-Silvia, o dabar jau šeštus metus be pertraukos yra Jonas Gedraitis, trečiosios kartos Amerikos lietuvis. **P.V.**

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Baisiojo Birželio minėjimas Bostone vyks birželio 11 d. žemiau nurodyta tvarka:

1. 10:15 val. r. šv. Mišios Šv. Petro bažnyčioje So. Bostone. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

2. Po šv. Mišių vyks minėjimas bažnyčios salėje.

3. Minėjime kalbėtojas — buvęs sąžinės kalinys kun. Alfonsas Svarinskas.

4. Meninę minėjimo programą atliks Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai.

5. Vaišės ir pabendravimas.

Minėjimą rengia LB Bostono apylinkės valdyba. Visi kviečiami dalyvauti, prisiminti ir pagerbti Baisiojo Birželio aukas ir visus mūsų tautos kankinius ir tremtinius.

Laiškas

Pone Redaktoriau,

Gegužės 13 dienos (Nr. 94) „Draugo" laidos pirmame puslapyje įdėta Romo Kalantos paminklo nuotrauka, po kuria parašyti šie žodžiai: „... Čia matome Kalantos garbei paminklą, kurį pastatė Šaulių sąjungos Chicagos rinktinė Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse." Šis teiginys neatitinka tikrenybės ir todėl patikslinu, kad paminklą pastatė ne Chicagos šaulių rinktinė, bet jis buvo pastatytas Lietuvos Šaulių sąjungos centro valdybos, daugumos šaulių dalinių ir kitų visuomeninių organizacijų bei paskirų asmenų suaukotomis lėšomis.

Karolis Milkovaitis
Paminklo iniciatorius ir statybos darbų vykdytojas

Nėra tokio išmintingojo, kurio vynas negalėtų padaryti kvailiu.

Vokiečių priežodis

LIETUVOS TELEVIZIJOS IR RADIJO ANSAMBLIS

ARMONIKA

Meno vadovas Stasys Liupkevičius

KONCERTAI ŠIAURĖS AMERIKOJE IR KANADOJE

FLORIDOS AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBO SALĖJE 4880-46 th AVE N ST. PETERSBURG, FL. **geg. 25 d.** — koncert. 5 v.v. **geg. 26 d. konc. ir vaišės 5 v.v.** Rengia St. Petersburg Amerikos Lietuvių pensininkų klubas	**JAUNIMO CENTRE** 5620 S. Claremont Ave. CHICAGO, IL. **geg. 28 d. koncertas 5 v.v.** po koncerto vaišienė **geg. 29 d. koncertas 5 v.v.** po koncerto atsisveikinimas * Rengėjai	**DIEVO APVAIZDOS KULTŪROS CENTRE** 25335 W. Nine Mile Rd. Southfield, MI. **birž. 4 d. — 12:30 v.** Priėmimas ten pat — Rengia Detroito Liet. Bendruomenė.
DIEVO MOTINOS PARAP. SALĖJE 18022 Neff Rd. Cleveland, OH. **birž. 10 d. - 7:30 v.v.** Po koncerto priėmimas Lietuvių Namuose 877 E. 185 St. Rengia Lietuvių Bendruomenė	**LIETUVIŲ NAMAI** Baltimore, Maryland **birž. 17 d. — 7:30 v.v.** Po koncerto vaišės Rengia Lietuvių Namai	**KULTŪROS ŽIDINYS** 361 Highland Blvd. Brooklyn, NY. **birž. 18 d. — 2:00 v.** Po koncerto vaišės Rengia "Laisvės Žiburio" radijas

TAIP PAT PASIRODYMAS LIBRARY OF CONGRESS, WASHINGTON, DC.
IR
KONCERTAI KANADOJE NUO BIRŽ. 20 IKI 24 d.
MONTREALYJE, TORONTE IR HAMILTONE

KONCERTŲ KOORDINATORIAI:

* **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU**
9727 South Western Ave.
Chicago, IL 60643
(312) 238-9787
Aleksas ir Vena Lauraičiai

* **LITHUANIAN AMERICAN RADIO**
2638 W. 71 Street
Chicago, IL 60629
(312) 778-2100
Tolius ir Pranė Šlutai

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ARA REALTORS, INC.
PERKANT PARDUODANT NAMĄ
ar bet kokią nekilnojamą nuosavybę, sąžiningai ir mielai jums patarnaus
VALDA PAŠKUS
* kalba lietuviškai
* namų įvertinimas — veltui.
598-6222 857-7187

HELP WANTED

MECHANICS
TIRE MAN
CHASSIS & TRAILER MECHS.
Mobile experience. Steady work.
Basic English necessary.
Own transportation necessary.
963-4380

POPULAR LITHUANIAN RECIPES
Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo" spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu **$6.50**
Illinois gyventojai moka **$6.94**
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

For sale in Worth, IL large, clean brick ranch, 3 bdrm., new kitchen, new fam. rm., din. rm., living rm., hobby rm.; 1¾ bath, fire place; 2½ car garage + much more; low taxes. **$118,500. Call 361-4889.**

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. vasarnamis (cottage) ant 2 akrų sklypo Union Pier, MI. Privatus pliažas. Labai švarus. Visai vasarai $2,300; savaitei $325. **Skambinti po 4 v.p.p. 788-0395.**

FOR SALE

Pigiau parduodu naują, Lietuvoje naudoti tinkamą, video-kamerą, VCR ir televiziją. **Tel. 448-6580.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDAS

renka, leidžia ir skleidžia Mažąją Lietuvą liečiančią medžiagą, jos istoriją, kalbą, etnografiją, praeitį ir ateitį, parodydamas pasauliui, kad Mažoji Lietuva (dab. Kaliningrad oblast) nuo amžių baltiškas-lietuviškas kraštas.

Tam pritardama(s), siunčiu auką $.....Foundation of Lithuania Minor, c/o Ramūnas Buntinas, 908 Rob Roy Place, Downers Grove, Ill. 60516

.....

Vardas, Pavardė

.....

Adresas

.....

ANATOLIJUS KAIRYS

EPIGONAI

Anatolijus Kairys
EPIGONAI

Naujas politinis romanas apie tai, kaip šiame amžiuje mitologinėmis priemonėmis vaikai arba jų įpėdiniai vaduoja savo pavergtus kraštus, kuriuos jų tėvai jiems pavedė išlaisvinti.

Kaina su persiuntimu $12.00, Illinois gyv. dar prideda 80 ct. Ill. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

ATSIGRĘŽKIME DAUGIAU Į ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJĄ

L. TULABA

Perskaitęs prel. A. Bartkaus, Šv. Kazimiero kolegijos rektoriaus, laišką, kuriuo kreipiasi į lietuvišką visuomenę, primindamas kolegijos reikalus ir prašydamas paramos, o taip pat susipažinęs su Religinės šalpos metinėmis išlaidomis, noriu, kaip buvęs ilgametis kolegijos organizatorius ir rektorius, tarti savo žodį.

Ilgus metus aukojomės ir kentėjome, organizuodami ir vadovaudami kolegijai, bet tylėjome. Atrodė, kad lietuviška visuomenė mumis nesidomėjo, o jei kartais patylomis prabildavo, tai vien priekaištus paberdavo. Dievo Apvaizdos stebuklingai laiminami sukūrėme kolegiją ir ją per daugiau kaip 40 metų išlaikėme. Dirbome ir šiandien dirba vadovybės žmonės be algos, be apdraudos, be pensijos. Nebuvo ir nėra kitos galimybės.

Kai nūdien lietuviai turi milijoninius fondus, kai milžinišką sumą pinigų sudėjo lietuviškai katedrai prie vieno Chicagos universiteto išlaikyti, kai milžiniškos sumos išleidžiamos visokiems suvažiavimams organizuoti ir pravesti, kai Religinė šalpa vien personalui išleidžia 400,000 per metus, negalime toliau tylėti.

Visi minėti lietuviškos veiklos vyksmai turi savo prasmę ir reikšmę, bet ar mažesnę svarbą turi kolegija mūsų tautiniam ir religiniam gyvenimui? Esu tikras, jog kolegija turi net didesnį įnašą mūsų išeivijos gyvenime ir mūsų santykių palaikyme su Lietuva ir Bažnyčia Lietuvoje. O juk Bažnyčia šiandien Lietuvoje yra pagrindinis ramstis kovoje už laisvę ir tautines vertybes. Kolegija visada buvo ir yra nepamainomas tarpininkas tarp Šv. Sosto ir Bažnyčios Lietuvoje. Be kolegijos, ar mes turėtume arkivyskupus ir nuncijus lietuvius? Ar mes turėtume lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje? Ar mes būtume galėję turėti tokius Šv. Kazimiero ir Lietuvos krikšto minėjimus, kokius turėjome Romoje? Be kolegijos ar mes turėtume tokius tamprius ryšius su Šv. Sostu, kokius turime? Kolegija buvo ir yra lietuviškos informacijos centras ir šaltinis Italijoje ir visoje Europoje. Kolegija yra mažas Lietuvos kampelis viso krikščioniško pasaulio centre Romoje. Neužmirština taip pat, kad kolegija paruošė lietuviškai sielovadai išeivijoje visą eilę kunigų.

Turint visa šitai prieš akis, pagrįstai galima laukti ir reikalauti, kad lietuviška visuomenė atgręžtų savo dėmesį į kolegiją, ją labiau vertintų ir daugiau visokeriopai remtų.

Kolegija yra reikalinga finansinės paramos. Jos laukia visų pirma iš lietuviškų finansinių veiksnių, o taipgi iš pavienių geraširdžių asmenų, kurie iki šiol rėmė ir remia įvairius fondus: rinkliavomis, palikimais ir asmeninėmis aukomis. Kolegija laukia taip pat moralinės ir dvasinės paramos. Laukia maldų. Laukia kandidatų. Juk jaunų kunigų lietuviškai sielovadai labai trūksta.

Į visus kreipiamės. Visus prašome atsiminkite kolegiją. Užtikrinkite jai ramią ir sėkmingą ateitį.

POLITINIS VEIDRODIS

(Atkelta iš 3 psl.)

klausimas: o kam gi knyga yra skirta? Kas ją pirmoje eilėje turėtų domėtis?

Serving Lithuania liečia palyginti labai trumpą išeivių politinės istorijos laiko tarpą. Šiandien gaila, kad buvusieji VLIKo vadovai — mūsų žymieji politikos veteranai M. Krupavičius, St. Kairys, V. Sidzikauskas ir kt. užbaigė savo žemiškąją kelionę neparašę savosios *Serving Lithuania*. Bet tikėkimės, kad dr. K. Bobelis ir jį pasekusieji tos klaidos nepadarys. Tad ši Valiūno knyga jiems visiems bus graži pradžia ir sektinas pavyzdys. Be to ši knyga yra labai naudinga jauniesiems jo keliais pasekusiems mūsų veikėjams. Šioje Valiūno knygoje jie suras nuoga akimi įmatomų tautos laisvinimo ir politinės veiklos šviesių pavyzdžių. Šiais pavyzdžiais jie galės pagrįsti savo kilnius norus tarnauti savo tautai ir vykdyti savo prigimtą tautinį pašaukimą.

Tačiau ateičiai būtų ypatingai svarbu, kad *Serving Lithuania* patektų į vakarų pasaulio didžiuosius knygynus. O be to būtų naudinga, kad dr. K. Valiūno knyga patrauktų ir kai kurių žymesniųjų politikų bei žinių tarnybos narių dėmesį.

Sunku tikėtis, kad pats autorius, paskyręs tiek laiko, asmeniškų pastangų ir medžiagiškų išteklių, dar galėtų pasirūpinti ir knygos paskleidimu ten, kur jos labiausiai reikia. Tuo reikalu turėtų pasirūpinti mūsų bendruomeninės organizacijos, politinių sambūrių veikėjai, o svarbiausia VLIKas, kurio veiklai *Serving Lithuania* autorius yra paaukojęs didelę savo asmeniško gyvenimo, patyrimo ir pasiaukojimo dalį.

Serving Lithuania išoriniai daro pasigėrėtiną įspūdį. Skoningai paruošta. Puiki spaudos technika ir apipavidalinimas. Tai yra neabejotinai profesionališkai apipavidalintas leidinys, kuris tikrai gali visokeriopai prilygti didžiųjų leidyklų išleistiems leidiniams. Yra malonu šį leidinį paimti į rankas ir negėda jį svetimiesiems įteikti.

Laiškas

VĖL SURINKIME MILIJONĄ PARAŠŲ

Amerikos lietuvių veikėjų suvažiavime, įvykusiame 1921 m. gegužės 30-31 dienomis Washingtone, dalyvavo apie 150 įvairių Amerikos lietuvių organizacijų atstovų. Jie su atitinkamomis iškilmėmis įteikė tuometiniam JAV prezidentui W. G. Hardingui peticiją, kurią buvo pasirašę milijonas Amerikos piliečių (parašai buvo įrišti į 138 knygas), prašant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę **de jure.**

Toks pripažinimas įvko 1922 metais, o Amerikos pavyzdžiu pasekė ir kitos didžiosios valstybės.

Parašai šiai peticijai buvo pradėti rinkti 1919 metais. Šįmet sukanka 70 metų nuo to istorinio dokumento gimimo, liudijančio tuolaikinių Amerikos lietuvių susipratimą bei svarbias ir pažymėtinas pastangas visokeriopai padėti jaunai, nepriklausomai Lietuvai.

Labai vertėtų ir dabar paruošti naujas peticijas, reikalaujančias nepriklausomybės atstatymo Lietuvoje. Reikėtų vėl suorganizuoti parašų rinkimą — surinkti milijoną parašų JAV-se ir, kiek įmanoma, kituose laisvojo pasaulio kraštuose. Parašų ko-

Americans for Due Process seminare balandžio 29 d. Iš kairės: Amerikos Latvių s-gos vicepirm. ir ADP ižd. Uldis Klauss, adv. R. Tucker ir adv. N. Hartzell. Nuotr. H. Uns

ordinuotas rinkimas bei peticijų įteikimas atitinkamų kraštų vyriausybėms efektingai ir efektyviai prisidėtų prie naujo tautinio atgimimo tėvynėje ir jos pastangų išsilaisvinti.

Tokios peticijos būtų prasmingas ir svarbus išeivijos lietuvių įnašas, rodąs visos tautos gyvastingumą.

Vyt. Plukas
Santa Monica, CA.

Mylimai Motinai

A.†A.
MONIKAI STANKAITIENEI

mirus, guodžiame liūdinčią mūsų draugijos narę, velionės dukrą DANGUOLĘ SURANTIENĘ su vyru, o iškeliavusiai mielai mūsų narei į Viešpatį meldžiame Amžinosios Šviesos.

Lietuvos Dukterų draugija

Teilsisi Viešpatyje

A.†A.
JONAS GIERŠTIKAS.

Liūdinčią žmoną DANUTĘ, dukras VIDĄ ir RŪTĄ ir jų šeimas ir sūnus RAIMUNDĄ su šeima ir SAULIŲ nuoširdžiai užjaučia

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.
FELICIJAI NORUŠYTEI-ČESONIENEI

mirus, sūnus RIMĄ ir KĘSTUTĮ bei jų šeimas, seserį JANINĄ, brolius JUOZĄ ir VYTAUTĄ bei jų šeimas ir kitus giminaičius nuoširdžiai užjaučiame jungdamiesi maldoje, prašydami Viešpaties gailestingumo.

Aldona ir Antanas Audroniai
Auksė ir Petras Kaufmanai
Aušra ir Arūnas Liulevičiai
Monika ir Vincentas Liulevičiai
Saulė ir Feliksas Palubinskai

Amžiams iškeliavus

A.†A.
ANDRIUI DAUGIRDUI

guodžiame liūdinčią mūsų narę, velionio našlę EUGENIJĄ

Lietuvos Dukterų draugija

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

NERINGA

Putnamo seselių 1989 m. stovyklų kalendorius VERMONT'e

liepos 1-4 Buvusiųjų NERINGOS vadovų suvažiavimas
liepos 9-23 d. Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla
liepos 23-29 d. Savaitė šeimoms su mažais vaikais
liepos 30-rugp. 12 d. Lietuvių kilmės vaikams stovykla
rugp. 13-19d. Jaunuoliams/studentams savaitė

Informacijai kreiptis:
Neringa, ICC - RT21, Putnam, CT 06260

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE

MIRUSIŲJŲ MINĖJIMO DIENĄ

(MEMORIAL DAY)
Pirmadienį, gegužės 29 dieną

Šv. Mišios bus atnašaujamos lietuviškai 10:30 val. ryto. Jas atnašaus Kun. RIČARDAS REPŠYS, MIC.

Tikintieji galės priimti Šv. Komuniją

Iškilmėse dalyvaus DON VARNO VETERANŲ POSTAS, KOLUMBO VYČIAI ir LIETUVOS ŠAULIAI.

GIEDOS LIETUVOS VYČIŲ CHORAS, Vadovaujamas Muz. FAUSTO STROLIOS.

MAŠINAS BUS GALIMA PASTATYTI KAPINĖSE.

PLJS
Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association
1011 College Street, Toronto, Ontario, Canada M6H 1A8 (416) 588-8141

KAS? PLJS Sąskrydis
KUR? Vasario 16-os gimnazijos patalpose, Vakarų Vokietijoje
KADA? liepos 7-10 d.
KODĖL? Susipažinti su įvairių organizacijų atstovais iš Lietuvos ir išeivijos, svarstyti ryšių palaikymą ir nagrinėti, konkrečių projektų galimybes

KAS DALYVAUS? BUS ATSTOVAUTI:

Iš Lietuvos:
Sąjūdis
Ateitininkų federacija
Skautai
Vilniaus moksleiviai (gimnazistai)
Lietuvos studentai
Lituanikos atstovas

Iš užsienio:
PLJS kraštų pirmininkai
Išeivijos organizacijų atstovai
Įvairūs žinovai
*Ar Jūsų jaunimo organizacija/apylinkė bus atstovauta?

KREIPKITĖS Į:
Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą (adresas ir # viršuje)
Mirga Šaltimiraitė **tele: (416) 762-0667**
Rita Rudaitytė **tele: (613) 231-7638**

REGISTRACIJOS TERMINAS:

gegužės 31 d. 1989.

Lietuva atgimsta. Lietuviškas jaunimas visame pasaulyje yra paveiktas ir atidžiai seka dabartinius įvykius savo protėvių žemėje. Kaip galime mes išeivijoje efektingiausiu būdu paremti mūsų tautiečių pastangas?

Šią vasarą Vasario 16-tos gimnazijos patalpose įvyks Sąskrydis, kuriame susirūpinęs jaunimas iš viso pasaulio kampų galės pasidalinti mintimis su žmonėmis, kurie vadovauja šitam judėjimui.

Štai istorinis momentas! Panaudokite jį! Kartu mes galime būti dar viena šito judėjimo jėga. Mes esame vienos tautos vaikai!

APLINK MUS

x **„Draugas" ateinantį** pirmadienį, gegužės 29 d., visą dieną bus uždarytas dėl Kapų puošimo šventės. Tą dieną redakcija, administracija ir spaustuvė nedirbs. „Draugas" po šventės išeis gegžės 31 d., trečiadienį, o antradienį visa įstaiga dirbs kaip ir kitomis dienomis.

x **Kun. Robert L. Kealy,** Chicagos arkivyskupijos kancleris, praneša, kad gegužės 21 d. San Francisco, Cal., mirė jo motina Grace Genevieve Kealy. Bus laidojama Chicagoje gegužės 26 d., penktadienį, iš St. Gertrude bažnyčios All Saints kapinėse. Prašo visų pasimelsti.

x **Vyresniųjų lietuvių centre** gegužės 25 d., ketvirtadienį, 2 val. p.p. bus rodomas filmas apie Marijos apsireiškimą Medjugorje Jugoslavijoje. Visi kviečiami dalyvauti.

x **Antanas Lipskis, „Kai saulė liepė",** eilėraščiai, išleisti šiais metais Lietuviškos Knygos klubo. Dedikuoti tiems, kurių niekas neprisimena. Eilėraščiai suskirstyti į tris dalis. Knyga gražiai išleista, su kietais viršeliais ir aplanku, turi 99 puslapius su turiniu. Šį penktadienį Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus pristatyta parodos metu ir ši eilėraščių knyga.

x **Apie Lietuvoje atsikūrusius skautus** birželio 2 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje vyksiančioje vakaronėje kalbės vs Irena Kerelienė ir vs kun. A. Saulaitis, dalyvavę balandžio 29 ir 30 d. Vilniuje vykusiame Lietuvos Skautų sąjungos atkūrimo suvažiavime. Visa Chicagos lietuviškoji skautija ir susidomėjusi visuomenė kviečiama atsilankyti. Vakaronę rengia „Kernavės" skaučių tuntas.

x **Gediminas Lapėnas,** Deltona, Fla., ilgametis „Draugo" rėmėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. G. Lapėnui, mūsų garbės prenumeratoriui, už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x **Kristijonas Donelaitis žodžiuose ir muzikoj** skambės pirmajame Poezijos dienų vakare gegužės 26 d., penktadienį, 7:30 v.vak. Jaunimo centro didžiojoj salėj. Donelaičio stilistiką aptars prof. Bronius Vaškelis. Rinktinę Donelaičio kūrybą perduos aktoriai antrakaimiečiai ir jų talkininkai. Savo eilėraščius donelaitine tema skaitys Kazys Bradūnas. Gražiausias „Metų" frazes, pavertusi muzika, rečituos Rita Markelytė-Dagienė.

x **Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero** skyrius rengia siaubingų birželinių įvykių minėjimą birželio 11 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir salėje Cicero.

x **A.a. vs. fil. Liūto Griniaus, lietuviškos skautijos vienetų Chicagoje pradininko,** pelenai atvežti į Chicagą. Šį šeštadienį, gegužės 27 d., 11 val. ryto Jaunimo centre bus atsisveikinimas su velioniu. 12 val. palaikai bus palydėti į Tautines kapines ir padėti greta jo a.a. tėvo. 2 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje įvyks a.a. Liūto Griniaus prisiminimo ir pagerbimo pietūs, kuriuos ruošia uošvė vs Ona Siliūnienė. Chicagos skautija ir velionio bičiuliai kviečiami šeštadienį skirti a.a. Liūto Griniaus pagerbimui. Pageidaujama, kad skautai dalyvautų uniformuoti. Laidotuvių tvarka rūpinasi Akademinio Skautų Sąjūdžio Chicagos skyrius ir talkininkai.

x **Prez. A. Stulginskio ateitininkų kuopos** susirinkimas bus šį penktadienį, gegužės 26 d., 7 val. vak. pas Audrą Mockaitytę, 813 Chestnut, Darien, Ill., tel. 968-7377. Visi kviečiami dalyvauti.

x **Suvalkiečių draugijos valdyba** praneša, kad jos narių susirinkimas bus šį penktadienį, gegužės 26 d., 1 val. po pietų Z. Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

x **Jūsų pinigai į Lietuvą siunčiami per banką** į „dolerines" parduotuves: tinka jūsų giminių apsipirkimui, automobiliams ir palikimams tvarkyti. **Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.**

(sk)

x **„Židinio" organizuojama** piligriminė lietuvių grupė, vadovaujama kun. dr. K. Trimako, išvyko į Medjugorje gegužės 22 d. Maldos kelionėje dalyvauja 50 asmenų iš JAV, Kanados, Australijos ir Europos.

(sk)

x **PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-2100** dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvėje rasite didelį pasirinkimą Lietuvoje pageidaujamų prekių. Siunčiame prekes **kargo** į Vilnių. Priimame užsakymus ir iš kitų miestų. **Sav. A. ir F. Šlutai.**

(sk)

x **Rugsėjo 22 d.,** trijų dienų kelionė į „Door County" Viskansana autobusu. Kaina tik $205.00 žmogui. Registracijai kreipkitės į **Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, tel. 312-524-2244.**

(sk)

x **Vytautas Aleknavičius** iš Vilniaus ieško giminių. Apie 1914 m. į JAV atvyko trys broliai Aleknavičiai: Juozas, Antanas, Vincas ir sesuo Teofilė iš Gerdžių kaimo, Lukšių valsčiaus, Šakių apskrities. Ką nors žinantieji apie minėtus asmenis, prašomi pranešti **Alfonsui Kontviui. Skambinti „collect": (714) 897-1143.**

(sk)

x **Vilius Dundzila** gegužės 18 d. sėkmingai išlaikė paskutinį lyginamosios literatūros ir germanistikos egzaminą daktarato (Ph.D.) laipsniui. Baigęs University of Illinois Chicagoje 1982 ir ten pat gavęs magistro laipsnį 1985, daktarato siekia University of Wisconsin, Madisone. Disertaciją žada rašyti 19 amžiaus teatro tema. V. Dundzila yra čikagietis, baigęs Donelaičio aukštesniąją mokyklą ir Pedagoginį institutą. Taip pat aktyviai reiškėsi skautuose, ateitininkuose, yra gavęs Br. Jonušo vardo premiją.

x **LB Cicero apylinkės valdyba** rengia tragiško Birželio minėjmą birželio 4 d., sekmadienį, Šv. Antano bažnyčioje. Šv. Mišias laikys ir pamokslą pasakys kun. Kęstutis Trimakas. Parapijos chorui vadovaus Marius Prapuolenis ir Jonė Bobinienė. Po šv. Mišių salėje bus minėjimas, kuriame paskaitą skaitys kun. Ričardas Repšys. Daiva Markelytė Repečkienė atliks meninę programą. Valdyba kviečia visus Cicero ir apylinkių lietuvius minėjime dalyvauti.

x **Klaudija (Sedaitytė) ir Charles Gann** gegužės 8 d. susilaukė sūnelio. Mažuoju Andriuku džiaugiasi jaunieji tėveliai, trejų metukų sesutė Aleksandra, o taip pat seneliai Andrius ir Marta Sedaičiai, Barbara ir Paulius Gann. Sedaičių šeima aktyviai reiškiasi „Tėviškės" parapijos veikloje.

x **Dr. B. A. Balčiūnas,** L. Zavickas, J. Dambrauskas, Vladas Vaitekūnas, K. Žalnieraitis, Charles M. Gricius, D. V. Dikinis, J. Indriūnas, M. Mickus, Jonas Velutis kiekvienas atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x **„Armonikos" ansamblį iš Lietuvos** pamatyti gal vienintelė proga bus Čikagos Jaunimo centre gegžės 28, 29 d 5 v.v. Bilietai — dovanų ir elektronikos parduotuvėje **„Patria" 2638 W. 71st St. tel. (312) 778-2100.**

(sk)

x **Jaunučio Puodžiūno baleto studijos** sezoninis vakaras įvyks Jaunimo centre birželio 3 d. 7 v.v. Programoje: baletas „Karnevalas". Dalyvauja studijos mokiniai. Kviečiame visus atsilankyti. Bilietai gaunami prie įėjimo.

(sk)

x **„Lietuva Parcel Service" praneša,** kad priima apmokėtų muitų kargo įvairią aparatūrą, buitinę techniką, kaip šaldytuvus, skalbimo, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. daiktus. Taip pat patarnaujame grįžtantiems į Lietuvą, išsiunčiant kargo. Siuntinius priimam apmokėtu ir neapmokėtu muitu. Darbo valandos pagal susitarimą. Kreiptis pas **Janiną Juodvalkienę, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614.**

(sk)

x **Midland Federal savings** Marquette Parko skyriui reikalinga tarnautoja/tarnautojas. Skambinti darbo valandomis, tel. 925-7400.

(sk)

x **JUOZAS BACEVIČIUS,** namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. 778-2233.**

(sk)

x **Darome nuotraukas** pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Piačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

NEUŽMIRŠTUOLĖS BALSAS

Supasi gėlynai.
Virš karių kapų —
Rytmečio padangė,
Aidinti varpu.

Prie akmens prigludus,
Pašnibždom primins
Tau neužmirštuolė:
„Vaike, neužmiršk

Tų, kurie užmigo
Amžinu miegu
Už kalnelį gimtą,
Už tave...

Tegu

Niekad neužges čia
Plazdanti ugnis.
Tarsi motinėlė
Žemė sups švelni..."

A. Puišytė

Piešė **Vilius Žukauskas**

VĖJAS GLUOSNIUOSE

Ši Algirdo Landsbergio drama yra apie šventojo Kazimiero stebuklą. Šventas Kazimieras norėjo grįžti į Lietuvą ir pamatyti, kaip visi kalba ir kaip viskas atrodo. Šventas Kazimieras ir angelas susitarė nusileisti į žemę. Šventas Kazimieras apsirengė jaunu studentu, o angelas — jėzuitų kunigu.

Jie nenorėjo kištis į kitų gyvenimą. Tuo metu vyko karas Vilniuje. Šventas Kazimieras žinojo, kad trys vyrai turėjo žūti tame kare. Iš tų trijų vyrų tik vienas buvo pasiruošęs amžinajam gyvenimui. Šv. Kazimieras norėjo pakeisti padėtį, kad taip neįvyktų, bet jis negalėjo. Jis meldėsi už juos.

Jis leido, kad viskas atsitiktų kaip Dievo buvo pramatyta. Jis nutarė padaryti stebuklą. Tą vakarą jis pasirodė padangėje, kai saulė tekėjo ir trimitų muzika gaudė.

D. Meménaitė,
Detroito „Žiburio"
lit. m-los mokinė
(„Žiburio spinduliai")

SAUSAINIS

Rimas sėdėjo namuose ir skaitė knygą. Prie jo atbėgo šuniukas Sausainis.

— Ko nori, Sausiuk? — paklausė Rimas. — Gal nori ėsti?

Sausiukas sulojo, davė suprasti, kad alkanas. Rimas jam į bliūduką įpylė maisto. Sausainis su Rimu gyveno ilgai, bet po dviejų metų Rimas mirė plaučių uždegimu. Sausainiui buvo liūdna be Rimo. Jis nutarė keliauti kitur, ieškoti naujo draugo. Jis vaikščiojo po parką, ėjo prie visų krautuvių, prie paprastų ir daugiabučių namų. Buvo labai alkanas. Pagaliau nutarė mirti, nes vienas, be kitų pagalbos, negalės gyventi. Jis atsigulė prie vieno medžio ir ten nutarė gulėti iki mirties. Staiga išgirdo vaiko balsą ir pajuto, kad jį kas nors neša. Jis norėjo praverti akis, bet negalėjo, nes buvo labai nusilpęs. Po poros valandų atsibudo. Pamatė, kad guli gražioje lovoje, šiltoje vietoje. Jis pašoko iš lovos ir apsižvalgė. Buvo didelis kambarys, bet durys buvo uždarytos.

Sausainis pradėjo loti. Durys atsidarė. Įėjo mažas berniukas ir jį pakėlė. Sausainis rado naują savininką ir ten gražiai gyveno.

Rimas Putrius,
Marquette Parko lit.
m-los 7 sk. mokinys

PIRMOJI MOTERIS

(Legenda)

Gegužės mėnuo yra skirtas motinom pagerbti. Krikščionys prisimena ir Kristaus motiną Mariją, kuri gyvendama danguje globoja žmones. Čia pateikiu vieną legendą apie pirmąją moterį žemėje ir dangiškąją Dievo sūnaus Motiną. Legendos yra gražūs pasakojimai, kurie nebūtinai reiškia tikrovę.

Nieko šiame pasaulyje nebuvo, tik dangus ir vanduo. Tarp jų tuščioje ir tamsioje platybėje skrajojo Dievas. Nebuvo žemės, nei žvaigždžių, nei jokio gyvo sutvėrimo. Kartą toje begalinėje ir rūsčioje tuštumoje pasigirdo galingas Dievo balsas:

— Velne, nusileisk į jūrų dugną ir atnešk man smėlio saują!

Velnias norėjo sužinoti Dievo mintį ir paklausė:

— Kam reikalingas tas smėlis?

— Neklausk! — pasigirdo antrą kartą Sutvėrėjo balsas. — Eik, kur sakiau, ir imdamas smėlį pasakyk: „Palaimink jį, Dieve!"

Užkaito vanduo, lyg kas į jį būtų degantį pagalį įmetęs. Užpyko velnias, kad Dievas kažką slepia nuo jo. Velnias nusileido į vandenį, bet paslaptis jam nedavė ramybės. Vėl iškilo į paviršių ir kreipėsi į Dievą tuo pačiu klausimu. Pagaliau Dievas pasigailėjo velnio ir paaiškino:

— Iš smėlio sutversiu žemę, paskiau sutversiu žmogų ir jam atiduosiu žemę. Dabar žinai, Eik, ir greitai man atnešk!

(Bus daugiau)

Piešė **Jeronimas Linas,**
Marquette Parko lit. m-los mokinys

Red. Gegužės mėnesį prisimenami kariai, gynę krašto laisvę. Dėka jų aukos mes galime gyventi laisvi. Lietuvos partizanai taip pat gynė tėvynę nuo rusų okupantų. Jie daug gero padarė Lietuvai, tačiau negavę nė iš kur pagalbos, turėjo žūti kankinių mirtimi.. Pagerbdami juos pasimelskite ir niekada neužmirškite Lietuvos.

KAIP AŠ SUPRANTU ŽMOGAUS LAISVĘ — IDEALISTIŠKAI IR REALISTIŠKAI

Laisvė — brangenybių brangenybė! Ji yra Dievo dovana, nes kiekvienas žmogus gimsta laisvas. Ypatingai yra brangi asmeniška laisvė: Kada gali daryti ką nori, kaip nori ir kada nori. Tai būtų ideali laisvė. Bet ištikrųjų taip nėra ir negali būti. Jeigu visi taip darytų, tai gautųsi chaosas. Būtų kaip toje lietuviškoje patarlėje, kur vežimą traukė į keturias puses ir jis nejudėjo. Gyvenimo vežimas ne tik nejudėtų, bet ir sugriūtų.

Žmogaus laisvė — mano laisvė yra įdėta į tam tikrus rėmus, — kaip paveikslas. Priklausau šeimai, tai turiu taip daryti, kad visiems būtų gerai. Gyvenu laisvės krašte, bet yra valstybės įstatymai, pagal kuriuos aš turiu gyventi ir jų laikytis. (Negaliu važiuoti 100 mylių greičiu, jei ženklas rodo tik 35). Taip pat priklausau skautų ir ateitininkų organizacijoms, ir jos mano laisvę apriboja: nurodo, kad laisvę naudočiau Dievui, tėvynei ir artimui, ir gyvenčiau pagal Kristaus mokslą. Esu lietuvių tautos narė, tai mano laisvė turi būti paaukota jos laisvės siekimams.

Esu katalikė, ir mano laisvę apriboja Bažnyčios ir Dievo įsakymai. Turiu gyventi jų ribose ir pasinaudoti jų vertybėmis. Juo daugiau laisvės, tuo daugiau atsakomybės. Kad būčiau laisva ir laiminga, baigsiu psalmės žodžiais:

„Dukra, gimei dvasia
Ir pranašus pasekti
Ir Dievo veidą padabinti
Gyvais žiedais".

Vanesa Kašelionytė,
Los Angeles lietuviška
mokykla. Rašymo klasė.

DIEVO KŪRYBA

(Lietuvių tautosaka)

Vieną kartą paėmė Dievas molio gabalėlį ir nulipdė gražų paukštį — balandį. Velnią, kuris matė Dievo darbą, paėmė pavydas, ir jisai nutarė padaryti dar gražesnį sutvėrimą. Paėmė molio gabalą ir pradėjo lipdyti, bet niekaip negalėjo, nors ir visaip stengėsi. Galop supyko velnias ir metė tą molio gabalą į balą, o tenai tasai molis pavirto bjauria rupūže. (Užrašė S. Adaškevičius, Panevėžyje).

GALVOSŪKIO NR. 146 ATSAKYMAS

Laivai taip prasilenkė. Vienas prekinis laivas įplaukia į prieplauką, o antras pasitraukia atgal tiek, kad abu keleiviniai laivai galėtų praplaukti pro prieplauką. Kai abu keleiviniai laivai yra praplaukę pro prieplauką, tada prekinis laivas išplaukia iš prieplaukos ir toliau plaukia jam reikalinga kryptimi. Tada abu keleiviniai laivai grįžta atgal ir praplaukia pro prieplauką tiek, kad į prieplauką galėtų įplaukti antrasis prekinis laivas. Tam įplaukus į prieplauką, keleiviniams laivams pasidaro laisvas kelias ir jie nuplaukia reikalinga kryptimi. Antrasis prekinis laivas išplaukia iš prieplaukos ir turi laisvą kelią plaukti jam reikalinga kryptimi. Ir taip išsisprendė ši problema.

GALVOSŪKIO NR. 147 ATSAKYMAS

Raidė E sprendimas: viršuje — durpės, viduryje — kumpis, apačioje — anglis, Žemyn — Dzūkija.

GALVOSŪKIO NR. 148 ATSAKYMAS

Į langelius reikia įrašyti žodį **Miltai.**

GALVOSŪKIO NR. 149 ATSAKYMAS

1. Avis — naminis gyvulys. 2. Ačiū — padėkos žodis. 3. Aibė — daugybė. Pakilo aibės dulkių. 4. Akis. 5. Aklė — lūpažiedžių šeimos augalas (Galeopsis). Kita reikšmė: gyvulių kraują siurbiąs vabzdys. Lietuvoje tas vabzdys puldavo vasarą besiganančius arklius, karves ir kt. Gali būti ir kiti žodžiai.

GALVOSŪKIO NR. 150 ATSAKYMAS

Visi gyvuliai gyvena pasirinktose geografinėse vietovėse, kur jie gauna maisto ir jiems tinkamas klimatas. Baltosios meškos ir pingvinai yra šalto klimato gyvuliai. Ir vienas ir antras polius abiem būtų tinkami gyventi, tačiau būtų sunkiau jiems persikelti iš vieno poliaus į kitą,nes reikėtų pereiti karštąjį ekvatorių. To jie neperneštų, keliaudami žūtų, todėl ir laikosi savo vietose. Yra ekvatorinis pingvinas, bet jis negali gyventi žemės poliuose.

GALVOSŪKIŲ SPRENDĖJAMS

Šiame „T.Ž." numeryje neberandate galvosūkių; šio sezono galvosūkiai pasibaigė. Jie vėl prasidės rudenį. Vasara yra poilsio laikas. Jei bus gauta lėšų, šią vasarą skelbsime kitą konkursą iš lietuvių tautosakos. Atkreipkite dėmesį.

Kai pasibaigs spausdinimas galvosūkių atsakymų, bus suskaičiuoti taškai ir birželio pabaigoje sužinosite rezultatus. Prisiminkite, kad gauti atsakymai neužskaitomi, jei jie jau paskelbti „T.Ž". Kai kuriems daromos išimtys, kurie labai toli gyvena nuo Chicagos ir turi sunkumų su laikraščio pristatymu.

Redaktorius

Ant aukštinio (senovinės trobos skylė lubose) — blynas. (Mėnulis). Ožkabaliai.